

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
"DACIA TRAIANA" Suc. T-soara
Inseris la Trib. S III sub Nr. 20.1533

Onor. Biblioteca Palatului Cultural
A R A D

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani Lei 1300
Autorități și comercianți . . . Lei 3000
Instituții și întreprinderi . . . Lei 6000

Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69
Arad
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

RUSIA INCEARCĂ SĂ IMPUNĂ BOLȘEVISMUL ÎN TOATĂ LUMEA FINLANDA VA FI PREDATĂ RUSIEI? CELE 16 CENTRALE DE PROPAGANDĂ COMUNISTĂ

Situația politică

tenția lumii este cu siguranță ară-
 să de schimbările senzaționale pe-
scute în Rusia.

Correspondentul agenției DNB trans-
mite: Presa sârbă a ironizat recunoaș-
terea de drepturi autonome pentru di-
verse republici ale Uniunii Sovietice.

Ziarul „Obnova” vede în această ma-
sură o nouă cursă pentru a înșela po-
porele pe care Stalin dorește să le în-
corporeze în federația republicilor so-
vietice în scop de a pune lumea între-
tă sub dominația sa.

Postul de radio Beirut anunță din
Cairo o tensiune în urma unui conflict.
Un cetățean din Iran care se afla în
hajalac la Mecca, a murdărit Kaaba și
a fost apoi condamnat de un tribunal
sădit, după care a fost executat.

Ministrul iranian la Cairo, care repre-
intă în același timp țara sa și în Ara-
bia Saudită, a protestat energic.

Iranul a mai amenințat că în anul vi-
itor va interzice hajalacul, ceea ce ar în-
semna — după postul de radio Beirut —
peducerea cu 7.000 de persoane a numă-
rului pelerinilor.

Iranul a spus că legea de siguranță
apărare a stațiunii invocată de Arabia
Saudită, nu scuză faptul petrecut.

Cât despre problema invaziei în Eu-
ropa, după cum se anunță din Lisabona,
efei invaziei au fost primiți de regele
George al Angliei.

Ziarul „Tat” anunță din Londra că pe
 lângă „Comitetul jugoslav” care repre-
zintă pe Tito la Londra și „Comitetul
progresist polon”, atașat cercurilor mo-
vovite ale Wande Vasilevska, a mai
apărut de curând „un comitet de uniune
grece”.

Acesta a și început atacurile
contra guvernului emigrat grec dela
Cairo. Comitetul are de scop să arate
opiniei publice mondiale adevărata si-
tuație din Grecia. Nona organizație fine
legături strânse cu grupurile de parti-
zani din Grecia, care sunt conduse de
comuniști și corespund partizanilor lui
Tito.

Recrutarea cetățenilor bulgari din România

București, 4 (Rador). — Legațiunea
Bulgăriei aduce la cunoștință
că, comisiunea de recrutare va ține șe-
dințe precum urmează:

1.) La București la sediul legațiunei
în str. Vasile Lascăr 32 în zilele de 11
Febr. și 9 Martie 1944 dela orele 11 până
la orele 14.

2.) La Sibiu la hotel „Împăratul Ro-
mân”, în ziua de 17 Februarie 1944 dela
orele 15—17.

3.) La Timșoara la sediul Consula-
tului Bulgar în ziua de 29 Februarie 1944
dela orele 11—13.

La Galați la sediul Consulatului
Bulgar în ziua de 29 Februarie dela
orele 11—13.

Se vor prezenta în fața acestei comi-
suni toți tinerii, fii ai supușilor bul-
gari, cu domiciliul în România născuți
în anul 1924, bacalaureații născuți în
anul 1925 precum și toți acei cari au
fost amănați din cauza de boală sau de
stădii

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Presa internațională continuă să se ocupe de noile reforme care sunt pe cale de a fi înfăptuite în Uniunea Sovietică. Cercurile oficiale din Berlin interpretează astfel aceste transformări: 1. Rușii și aliații lor au găsit mijlocul de a încadra în Charta Atlanticului orice furt teritorial pe care l-au făcut sau îl vor face în Europa, Orientul Apropiat sau Asia; 2. Uniunea Sovietică va putea de acum înainte să trimită în alte țări imensul număr de reprezentanți, care constituți în rețea de propagandă și adăpostii de regulile diplomatice, vor da un mare impuls revoluției mondiale și vor încerca să impună domnia bolșevismului peste toată lumea.

Ce conține discursul dlui Molotov

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Correspondențul din Moscova al Serviciului Britanic de informațiuni, dă amănunte asupra ultimei ședințe a Consiliului Sovietic Suprem.

Discursul lui Molotov pentru trans formarea Uniunii Sovietelor a fost ascultat în sala parlamentului din Krem lin de peste 1300 de deputați care re prezentau toate provinciile. La ședință

a asistat și Stalin, care a stat tot timpul într-un scaun din ultimul rând.

Correspondențul își exprimă părerea astfel: Formula lui Molotov cuprinde o reformă constituțională care se numără printre cele mai mari reforme din Rusia deși este nevoie de timp pentru a se aplica noua organizare, ei desigur se vor grăbi să o pună în funcțiune fără întârziere.

Ponoarele baltice luptă pentru libertatea lor

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Presa finlandeză publică știrea că 20 de contingente de bersalieri au fost mobilizate pentru a apăra țara împotriva bolșevismului. Această măsură este în le-

gătură cu situația din sectorul de nord al frontului de rășărit și arată dorința popoarelor baltice de a lupta pentru libertatea lor.

Presa suedeză cere schimbarea comandantului armatei

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Din Stockholm se anunță că o parte din presă a cerut ca schimbarea de comandant suprem al armatei care urmează să se facă la 1 Aprilie, să se facă acum.

Ea se sprijină pe argumentul că iminentele evenimente militare din Europa sunt de așa natură, încât este necesar ca noul comandant să ia de pe acum con ducerea armatei.

Moscova luptă împotriva regimului Franco

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Se află din Vichy că ziarul socialist „L'Ephort” publică în numărul său de ieri un articol prin care desvâue planurile Sovietelor cu privire la Spania.

Moscova, afirmă ziarul, a început lupta împotriva regimului Franco. Ea in-
tenționează să institue un guvern sub conducerea lui Negrin, fostul șef al republicii roșii din timpul războiului civil. În acest scop, Uniunea Sovietelor a cerut și obținut eliberarea comuniștilor care fuseseră condamnați pentru acte revoluționare.

Reprezentanți pentru Ucraina, Rusia Albă și Societul Baltic

BUCUREȘTI, 4 S. P. P. transmite: Din Stockholm se anunță că, Consiliul Suprem Sovietic care a hotărât descentralizarea popoarelor Rusiei, poartiv

unei știri publicată de ziarul englez „Star”, ar fi cerut să se trimită într-o comisie interaliată, trei reprezentanți pentru Ucraina, Rusia Albă și Societul Baltic.

Moscova va avea 16 centrale de propagandă

STOCKHOLM, 4 (Rador) — Corespondențul agenției DNB comunică: Presa suedeză comentează pe larg schimbarea constituțională din Rusia Sovietică.

să accepte mult mai ușor încorporarea la Rusia Sovietică a unor teritorii finlandeze, baltice, poloneze, române, mai ales că Sovietele ar putea declara că aceasta se face în perfectă concordanță cu prevederile Chartei Atlanticului.

Se subliniază mai ales posibilitatea de propagandă pentru soviete prin instituirea unui număr mare de republici. În felul acesta, scrie ziarul „Moscova”, își poate realiza o mare sferă de influență în Estul Europei.

Subtitlul și Suedia poate deveni acum o republică sovietică autonomă, „Folksdagbladet” comentează hotărârea Moscovei, subliniind că deasemeni ea ar re-

Anglia intenționează să predea și Finlanda Uniunii Sovietice

Helsinki, 4 (tp). — Presa finlandeză se ocupă cu un articol din „Sunday Times”, care propune predarea Finlandei Uniunii Sovietice. Ziarul „Kauppalehti” constată cu această ocazie că departe se află Anglia în momentul de față de principiile declarației Atlanticului, se dovedește însă în special cât de puțin este cunoscută Finlanda. Englezii

ar trebui să știe cel puțin că bolșevici nu vor putea trece peste Finlanda fără să fi nimic înaintea întregii armată finlandeză. Dar această problemă nu este așa de simplă de deslegat cum și-o prezintă scriitorul englez al articolului. Dar britanicii sunt gata să predea sovieticilor întreaga Europă nordică, dacă Uniunea Sovietică consimte să continue războiul pentru Anglia împotriva Germa-

prezența o mare posibilitate de propaga-
ndă sovietică prin înființarea a 16 re-
publici, 16 reprezentanți diplomației în
fiecare țară, Rusia Sovietică va avea 16
centrale de propagandă sovietică.

Badoglio a oferit unui comu- nist postul de vicepreședinte al cabinetului său

GENEVA, 4 (tp). — Badoglio face încercări disperate să îmbunătățească poziția guvernului său, care se află într-o situație din ce în ce mai grea. După cum anunță corresponsențul special din Italia de Sud al agenției Reuter, Badoglio a oferit șefului comunist Eugeniu Reale postul de vicepreședinte al cabinetului său. Această ofertă dovedește în primul rând radicalizarea crescândă a populației. Comuniștii profită de mizeria groaznică în care a căzut populația după ocuparea regiunilor respective de anglo-americani. De altfel Eugeniu Reale a respins propunerea.

Presa croată despre minciuna sovietice în legătură cu asasinarea de la Katyn

ZAGREB, 4 (tp). — Înțreaga presă croată publică declarațiile medicului legist, prof. dr. Bunts, dela Universitatea din Breslau, precum și ale fostului președinte de consiliu polon, Koslovski, prin care se dovedește că guvernul sovietic a organizat minciuna dela Katyn, pentru a arunca în spinarea germanilor asasinările comuniștilor. Lunii, medicul criminalist, prof. dr. Miloslavie, dela Agoram, o autoritate cu renume internațional, va face declarații în baza propriilor sale cercetări, făcute la Katyn.

Un atentat contra prefec- tului poliției din Milano

MILANO, 4 (Rador) — Corespondențul agenției DNB comunică: Împotriva dlui Nicolini prefectul poliției din Milano a fost comis astăzi un atentat cărui a-i căzut victimă o doamnă pe care o însoțea în vreme ce alte două persoane au fost rănițe.

D. Nicolini s'a ales numai cu o rană la față.

Atentatul s'a produs în vreme ce prefectul poliției se ducea cu automobilul la prefectură.

Deodată a apărut un alt automobil din care s'a deschis imediat focul cu o mitralieră.

Profitând de panica produsă, bandiții au reușit să fugă. Presa milaneză face interpretarea sentimentelor populației care în unanimitate condamnă cât se poate de aspru atentatului care este opera unor agenți plătiți de inamic.

nei. Fără îndoială, Sovietele află cu bucurie de astfel de propuneri și orientarea lor către vest va fi atât de energică încât englezii vor rămâne cu gura căscată. Dar de această propunere trebuie să ia cunoștință și celelalte popoare scandinave, care au crezut până acum că Anglia ar apăra drepturile micilor popoare.

Pantheon Bănăţean

GENERALUL MOISE GROZA

O sută de ani dela naşterea eroului dela Plevna şi Griviţa

Născut în comuna Obreja, de lângă Caransebeş la 2 Februarie 1844, îşi începe cariera militară în Regimentul 13 Româno-Bănăţean, continuându-şi-o în Reg. 68 din Verona, apoi ca profesor al Şcolii de Cadeti din Lemberg, la Marele Stat Major din Viena, în luptele dela Custozza şi Versa.

Moise Groza a înbrăţişat cariera armelor, din aceleaşi motive cari au determinat la acest pas, întreaga împunătoare serie de generali bănăţeni din armata austriacă; în viaţa civilă românul bănăţean nu se putea afirma din cauza jurisdicţiunii exercitată de biserica sârbă asupra şcolilor bănăţene, cărora li se puneau tot felul de oprelişti în drumul de a-şi crea românii o elită intelectuală conducătoare.

Ce anume reprezenta pentru Românii din Banat posibilitatea de a se afirma ca militari austrieci, vom înţelege îndată ce ne vom gândi că piedicile puse de unguri românilor din cealaltă provincie dela Vest de Carpaţi, adică ardelenilor, la intrarea acestora în armata austriacă, va deslăntii răscoala lui Horia.

De ce această opoziţie ungară? Pentru că prin serviciu militar austriac, românii, când reveneau la căminuri, nu mai erau sclavi nobilului ungar de pe pământul lucrat de ei, ci stăpâni. Mai mult: contele ungar, stăpân de pământ valah, dacă era inferior în grad militar românului, trebuia să-i fie chiar supus acestuia.

Bănăţenilor, puţinii unguri şi sârbi din Banat, nu vor îndrăzni să le pună piedici prea mari la intrarea în armată. De data aceasta, bănăţenii vor fi scutiţi de martiri. Reuşita lor ar fi însă mai puţin merituosă numai în cazul că ea ar fi necesitat martiri, iar ei s'ar fi dat înapoi dela aceasta. Să nu subevaluăm deci acele victorii româneşti, pe cari elitele româneşti le-au obţinut fără a fi martirizate ci luptând pentru a obţine o situaţie socială şi profesională, care le da superioritatea faţă de opresorii lor.

Printr'un capriciu al destinului, bănăţenii vor da Austriei nu numai o trupă valoroasă ci şi o serie de ofiţeri superiori de o valoare deosebită. Favoarea acestei fericite întâmplări, bănăţenii o vor restitui apoi destinului românesc, prin aceea că o vor dăruj Ardealului. Un prim pas pentru aceasta, bănăţenii îl fac străduindu-se ca moaştele sfârcate ale lui Horia şi asvârlite de călăi în pulbere să-şi svâcnească viaţa fără moarte deasupra inimilor româneşti din piepturile bănăţenilor, sub forma unor scutitoare stele şi fireţuri de aur, de mari căpitani. Aceşti generali bănăţeni vor comanda „foei” trupelor lor bănăţene, ca acestea să răsbune şi altminteri pe Horia, vărsând nimiciţoare grindină de plumbi şi obuze în piepturile ungureşti ale celor ce-l vor încolţi amarnic şi pe celaltă tribun ardelen, pe Iancu, la tresătorile Zarandului, la Deva, Arad, Baia de Cris, Odorheiu, Orăştie, Făgăraş, Târgu-Mureş, Alba-Iulia.

Protopopul militar C. Buracu, ne informează că Moise Groza intră în armata română, îndemnat de regretatul General Florescu, cu care se întâlneşte în timp ce executa lucrări topografice pe frontiera româno-ungară, în 1873. În România Moise Groza se căsătoreşte cu fiica marşalului român Iacob Mureşanu, directorul „Gazetei Transilvaniei.”

În „Războiul nostru pentru Neamăre”, poezii Gheorghe Cosbuc, referindu-se la luptele dela fortul Griviţa nr. 1, îl descrie pe Groza, care a condus în total 12 atacuri reuşite, precum urmează:

„L-a trimis Domnitorul să cârmuiască lupta. Turcii erau mulţi şi pătrunseră cu multă virtute, şi noi am fi pierdut reduta. Dar, pe când eram mai strămtoraţi, se auză pe deal trâmbiţe şi ca din pământ răsăriră Băcăoanţ, cu Iesenii şi cu Vasluenii, cei ce hătuseră redanul alaiăerei. Era căpitanul Groza şi cobora pe deal ca un vârtej de vânt.”

În luptele din preajma fortului Griviţa nr. 2, Groza a fost rănit şi s'a retras din luptă, scrie d. A. Marchescu într-o lucrare a sa. Iată ce aflăm apoi dela căpitanul F. Lachmann, corespondent militar al lui „Augsburger Allgemeine Zeitung“:

„Căpitanul Groza din Statul Major, a luat parte la acţiune. El conduse cu adevărat drept, atacul asupra redanului. Acest ofiţer şi-a rezolvat problema în mod excelent. Trupele române se apropiaseră la 300 m. Atunci cu puternice şi entuziaste „ura” se repeziă asupra redutei şi o luară în asalt cu baioneta.”

Gh. Cosbuc mai dă următoarele amănunte: „Pentru conduita exemplară dela 27 August, căpitanul Groza fu decorat cu medalia „Virtutea Militară”, iar după luarea Griviţei, la care a condus ata-

cul coloanei din centru a Diviziei 4, chiar contra dispoziţiunilor Mareşalului Cartier General, constatând în urma unei recunoaşteri că era gresit, căpitanul Groza fu lăudat de comandantul suprem al armatei prin ordin de zi pe întreaga armată, decorat cu Steaua României şi înaintat la gradul de maior. Dar aceasta s'a întâmplat numai după ce o anchetă se făcuse la faţa locului, care îl deslegă de călcarea ordinului primit. În caz de nereuşită, după legile militare era să fie împuşcat în faţa frontului.”

Acesta a fost, în linii mari, Moise Groza. În 1904 este repartizat pe lângă Principele Mostenitor Ferdinand. Moare la 9 Aprilie 1919, ca General de Divizie şi este înmormântat alături de soţia sa, în cimitirul din Brăila.

(Universul) Liviu Iurcescu

FAUST de Gounod

Reprezentare extraordinară la Operă cu d-ni Gr. Melnic şi V. Chicideanu

Extraordinar în reprezentarea lui Faust în spectacolul de aseară nu a fost altceva decât marea noastră decepţie. O decepţie, care s'a instăpâni pe noi nu din lipsa de calitate a artiştilor, ci dintr'un incident — indispoziţia prea evidentă a oaspelui cântăreţ, d. Gr. Melnic, care a fost prea răguşit pentru a putea cânta cu debitul său vocal şi cu toată calitatea lui. Nu poate fi învinovăţit nimeni de aceste neprevăzute fatalităţi, de care suferă în primul rând artistul-oaspe. Şi totuşi decepţia a fost o suferinţă, deşi suferinţa nu s'a transformat într'o învinuire. Evident, spectacolul s'a desfăşurat foarte artistic şi fără lacune, datorită orchestrei condusă cu dibăcie şi energie şi cu obişnuita sa atenţie de d. G. Pavel, a corului care în Faust are o realizare de largă expresivitate vocală, a d-lui Chicideanu, d-nei Stela Simonetti şi însăfârşit, a întregului personal participant.

Dacă d. MELNIC nu a fost „în voce”, cum se zice — d-sa a putut, în schimb, să ne prezinte un Mefistofel foarte sugestiv, d-gajând — în emisiuni emoive-fluente într'adevăr mefistofelice, acela care impregnează lumea ca să o distrugă şi care nu izbuteste să facă decât binele dorit de toţi. („Ein Teil von jener Kraft, die stets das Böse will und stets das Gute schafft”) — cum l'a conceput Goethe şi cum l'a realizat muzical Gounod. D. Melnic a putut în pasajii reuşite să ne dea o idee despre nobila şi generoasa d-sale voce, de care spectatorii nu s'au putut bucura din cauza arătată mai sus. Totuşi, jocul său a fost complicat în amănunte şi sintetic în întregime. Personalitatea artistică a d-lui Melnic a fost capabilă de eforturile necesare pentru ca reprezentarea să fie dusă până la sfârşit şi publicul să plece totuşi cu emoţii estetice suficiente şi cu idei măgătoare.

D. V. CHICIDEANU a înfăţişat — în plină posesie a vocii sale lirice şi cu toate calităţile cunoscute şi recunoscute — un Faust, care — după transfigurarea sa — a năzuit spre cea mai curată iubire pentru a se precipita în cea mai tragică fatalitate. Acastă trecere, pe care Gounod a exprimat-o muzical, într'o muzică melodioasă, de un irezistibil lirism, cântăreţul nostru a exteriorizat-o

printr'un cânt curat, expresiv, nobil, nuanţat, cald şi sincer — şi printr'un joc de o distincţie remarcabilă. D. Chicideanu a menţinut în toată statura eroului său acea ţinută aristocratică, pe care o au marii idealişti, şi cari or-cât ar scruta cu ochii cereştile înălţimi ale idealului, ei poartă în suflet beznele tragediilor catastrofale. „Faust” nu este numai un personaj de scenă, ci şi un motiv filozofic pentru noi şi pentru artiştii, cari îl reprezintă teatral.

D-na STELLA SIMONETTI se realizează desăvârşit în circumferinţa calităţilor sale. Şi în Margareta aceasta, ca şi în celelalte roluri, d-sa pune problema posibilă, în conformitate cu potenţialul real şi conştient al însuşişilor sale, — pe care le şi rezolvă în mod strălucit.

Din această cauză, D-sa obţine succese sigure. În plus intuiţia d-sale artistică îi oferă imaginile cele mai frumoase ale personajului, pe care ea le exprimă cu frumuseţea sa reală. Margareta a fost jucată cu o artă severă şi cu o estetică superbă. Plastica dicţiei, puritatea gestului, convingerea psihologică faţă de drama eroinei, vocea stăpânită şi emisă cu uşurinţă şi graţie, au făcut şi fac din d-na Simoneşti Stela, una din cântăreţele noastre cele mai atractive şi superioare.

D. BIBI DEMETRESCU a cântat cu elan liric şi cu accente dramatice arile lui Valentin. O intensitate prea mare lirico-dramatică se înfăţişează întodeuna în detrimentul graţiei franceze a muziciei. Să nu se uite, că Gounod este un compozitor francez.

D-ra OLIMPIA VANCU înfăţişează pe Marta cu un joc corect, cu o valoare să ţină teatrală şi cu o voce de adâncă şi caldă tonalitate de mezzosoprană. D-ra Olimpia Vancu are toate calităţile pentru roluri mai mari şi mai complicate în alte opere.

Iar D-na RITA STANCIU, care are o voce plăcută, un joc inteligent — ar prospera şi mai bine, dacă ar respecta amănuntele. De pildă, să facă crucea catolică atunci când e cazul, nu în forma ei ortodoxă.

Gh. Iv.

CALENDAR

5 Februarie 1887

Dată importantă pentru cunoaşterea ocupărilor şi a întrebunării timpului retelui de altă dată. Gazetele române atâtea câte existau pe acele vremuri, dincoaci de Carpaţi, anunţă că „Reuniune de cântări şi muzică” din Ticvanu, numită şi „Armonia” a tinerimei române va ţine la 14 Februarie, un concert popor urmat de o piesă teatrală şi terminată bal. Reuniunea aceasta a fost înjghebată de câţiva studenţi ai comunei, ajutaţi de puţinii intelectuali din sat şi de către câţiva tineri înţelegători ai scopului urmării: prezentarea menţionată mai sus era sub conducerea învăţătorului Iuliu Biron. Interesant de văzut cum a fost întocmit programul. În prima pauză, adică după minarea concertului propriu zis, au reprezentate dansuri naţionale ca „Bătăia Căluşerului” etc. Între cântecule, toate mănăstii, executate de cor remarcăm „Opineă sus” de Ioan Vidu, iar între cântecule, cântecule de Nădici, Gh. Ladea etc. „Muzica a dat-o, — după cum scrie rele. — „capela” lui Sofronie Stoica din Clova”. E bine să se ştie, că venitul acestui „concert poporal” a fost destinat „augmentării”, adică completării bibliotecii comunale aflătoare într'o comună, care dispune „mare”, are numai 1450 locuitori.

TRAIAN BIRAESCU

NOTE

„DACIA LITERARĂ”

Conducerea efectivă a revistei „Dacia Literară” a fost încredinţată de către Soc. Naţională de Editură „Dacia Traiană” D-lui C. Miu-Lerca, Consilier Regional al Ministerului Propagandă, directorul ziarului „Dacia” în calitate de membru al comitetului de redacţie. Primredactorul responsabil revistei este Dl. Dorian Grozdan, prezent se lucrează la selecţionarea materialului primit. Dl. C. Miu-Lerca lua contact cu toţi mănătorii de conţinut pentru a le solicita colaborarea la această revistă pe care o pregătim să ji noastră a tuturor.

Foi volan

Colţul piros

La fiecare instituţie întâlnim un colţ piros închinat eroilor morţi pentru mântul sfânt al Patriei.

Numele lor străjuieşte acolo alături de candela care arde, pentru odihna sufletelor lor, modest omagiu adus de cei rămaşi, care-i purtăm în suflet şi gânduri.

Am văzut deunăzi un copil care oprit în faţa colţului piros dela şcoală şi şi-a făcut cucernic semnul crucii. Avea ochii umezi şi i-am simţit bătaia caldă ale inimii.

Oare noi ceilalţi am simţit vreodată cu adevărat, intens, adânc, cutremurător pe care a simţit-o copilul în clipa care s'a oprit acolo, în faţa luminii murătoare a candelii? ...

Am avut oare o clipă de mare reculegere în care ni s'au profilat în suferinţă cruci albe, cruci de lemn înşirate pe străjuind nădejdiile şi drepturile noastre sfinte? ...

Am auzit vreodată geamătul surd al celor care au rămas departe cu mâinile crispate, înfrupte adânc în pământul care i-a primit în îmbrăţişarea rece? ...

Să le facem în sufletul nostru un colţ numai al lor, să le dăruim în fiecare un gând cald într'o clipă de mare adâncă reculegere.

Şi să încercăm să ne ridicăm la înălţimea sfintei lor jertfe.

MIA MARIAN JALEŢ

PALATUL CULTURAL

Luni, 7 Februarie 1944 ora 8 seara

Turneul Teatrului Comedii din Bucureşti cu formidabilul succes

TOPAZE

comedie de Marcel Pagnol

În rolul titular marele comediant

VASILIU-BIRLIC

După masă la orele 4 MATINEU în sala Teatrului Naţional

Biletele vândute sunt valabile pentru matineul din sala Teatrului Naţional.

Cei ce nu pot participa după masă sunt rugaţi a le schimbă sau restitui de urgenţă agenţiei

1.66 r.

Actualitatea

COPIL CITAJI PE NAȚIUNE. D. Marșal Ion Antonescu, Conducătorul Statului a citat pe națiune pe elevii Effimiu Silviu și Effimiu Teodor din București pentru faptul că printr-o mișcătoare scrisoare adresată Conducătorului Statului și-au arătat marea dorință ce au de a ajuta și în țările la școală un copil merituos orfan de războiu, rugând să-l odădată a li se indice și numele copilului. Gestul acestor copii, către conducător prin frumusețea sa și prin patriotismul său, ne întărește încă odată credința în sănătatea sufletească a generației care se ridică acum. În marele sbucium al neamului doi copii s'au simțit obligați să răspundă poruncii unice a momentului de față: fiecare român, fiecare membru al nației noastre familii naționale, indiferent de vârstă trebuie să se simtă mobilizat în serviciul Națiunii. Doi copii cu sufletul curat ca sufletul cel adevărat al neamului nostru românesc.

PĂRAREA FUNCȚIONARULUI NIMENI nu face și nu poate face mai mult rău corpului funcționăresc român, decât acei funcționari răi, nevrednici și neștiuți, cari îi diminuează prestigiul și îi pătează numele bun și curat. Evident, nu un dr. Borș reprezintă, real și simbolic, pe funcționarul român. Dar dr. Borș justifică generalizarea, pe care o face spiritul condus de indignări și dispreț. Apărarea funcționarilor trebuie să se facă în primul rând de ei înșiși. Noi știm, că Tara Românească are un corp funcționăresc neîntreținut în cinste și în corectitudine. Vom vorbi altă dată despre eroismul impresionant al majorității îndobitocitoare a funcționării române. Apărarea trebuie să o facă însă corpul funcționăresc, eliminând drastic și inapelabil pe funcționarul nevrednic ca român, ca creștin, ca slușitor al Statului Român și ca membru al corpului funcționăresc.

FILANTROPIE ROMÂNEASCĂ. Marele reșalul României, d. Ion Antonescu, citat pe națiune pentru filantropie și binefacere pe dna General Grigorescu din Timoc și pe Gheorghe Gheorghide tot din același județ. Filantropia este usțizi o demonstrație patriotică, este o creațiune spirituală, este o afirmare creștinească. Filda lor doi binefăcători este, fără îndoială, atractivă și stimulentă. Ei au înțeles acel sens strălucitor, care se cuprinde în expresia noastră liturgică: ale tale dintre ale tale, adică totul aparține Patriei, care ne dă tot în primul rând viața și fericirea de a o sacrificia pentru Ea.

SANTUL SCAUN ÎN PERICOL. Pericolul războiului apropiindu-se de Santul Scaun, garda papală a fost întărită numărând acum 2300 oameni, deasemeni și corpul ofiteresc a fost înmulțit. În plus au mai fost înființate un corp motorizat și un serviciu de informații. Așa dar garda papală nu mai este o simplă trupă de paradă, pentru a deschide drum Papei prin mulțime, ci e armată gata să apere oricând Sfânta Seate, cu crucușă într-o mână, iar în cealaltă cu sabia. În fața năvălitorilor, care niciun considerent distrug în drumul lor tot pentru a-și atinge ținta cu nimica justificată, nici măcar patrimoniul sfânt al Scaunului papal nu mai poate fi sigur.

S'AU LUAT MASURI PENTRU DEBĂRCARE. Serviciul britanic de informații agită tot mai mult problema Francezii, anunțând tot felul de conferințe în acest scop, ajungând până acolo încât să precizeze aproape data când se va face înțelegerea aceasta temerară. Sunt așa de siguri aliații că încrederea lor vor avea un rezultat, care să merite încrederea lui în proporții în care se face? Aceasta rămâne de văzut cu atât mai mult, cu cât forțele române nu se sfîșie să accentueze că asigura „cu încredere” debarcarea pentru care s'au luat toate măsurile.

PESACUL: O BOGATĂ ȘI FRUMOASA COMUNĂ ROMÂNEASCĂ LA GRANIȚA DE VEST

Pentru cine vrea să cunoască de aproape calitățile excepționale ale țărânului bănățean, să se convingă de spiritul lui gospodăresc și de simțămintele sale românești, vizitarea comunei Pesac din imediata apropiere a centrului de pasă Periam, constituie o datorie.

Saț românesc cu 2650 locuitori, Pesacul deși nu are o vechime prea îndepăr-

te de sărbătoare, participarea lor la sgbujbele religioase îi evocă marile praznice, iar adunările lor țărănești înfățișază aspectul sufletului lor național și al solidarității lor românești.

I-am văzut strănsi sute de inși în sala Casei Culturale, ascultând cu atenție rar întâlnită o conferință despre trecutul Banatului, și marii bănățeni, c. rfe-

rii și știu din constatările făcute pe teren că masa este oglinda fidelă a celor ce o conduc, așa că populația Pesacului având conducătorii pe care îi are, nu putea să fie decât așa cum este.

Cu păstori sufletești ca vrednicii preoți Victor Fișeanu și Grigore Vermeșan, cu învățători ca dna și d. Efrim Brindea, (cari deși pensionari continuă a activa pentru ridicarea culturală a comunei) ca d. Iosif Mariescu și dna Elena Mariescu, cu primar ca gospodărul de frunte Traian Magdu și notar ca omul de temeinică pregătire culturală și administrativă Miron Tăutu, țărânii din Pesac constituiesc un bloc comun în jurul lor, care nu poate să ducă decât la binemerita propagare a acestei comune.

Biserica se înalță mândră în mijlocul satului.

Construită între anii 1805-1809, a avut marele noroc să fie împodobită cu icoane de mare valoare artistică executate de pictorul Alexandru Popescu.

Una dintre aceste icoane, Sf. Treime, a fost lucrată de Al. Popescu pe când își făcea studiile la Roma și are în ea oglindiri din realizările marilor meștrii ai Renașterii.

Se mai află deasemenea în această biserică o icoană veche, de o aleasă factură ortodoxă, pentru care amatorii de artă o cumpăra au oferit până la o jumătate de milion.

Legătura țărânilor cu biserica se vedește, în afară de prezența lor permanentă la slujbe și prin faptul că dealungul pereților interiori ai bisericii se însirue nenumărate steaguri (prapuri) donate de credincioși, precum și prin bogata colecție de vestimente dintre care parte sunt donate de săteni. Ținem să remarcăm printre acestea minunatele sfinte vestimente, lucrate în motive românești de dna Maria Brindea.

Școala deasemeni este la înălțime. Când o vezi ai impresia că te afli în fața unei școli primare ci a unei clădiri vrednice de a adăposti ohiar un liceu.

Construirea ei se datorește strădăniei dnr Efrim Brindea fost director școlar, care a ținut să lase urmașului său un local demn de aspirațiunile culturale ale locuitorilor.

Casa Culturală clădită în anul 1928-29 este frumoasă și încăpătoare, având sală de spectacole, casină, bibliotecă, etc.

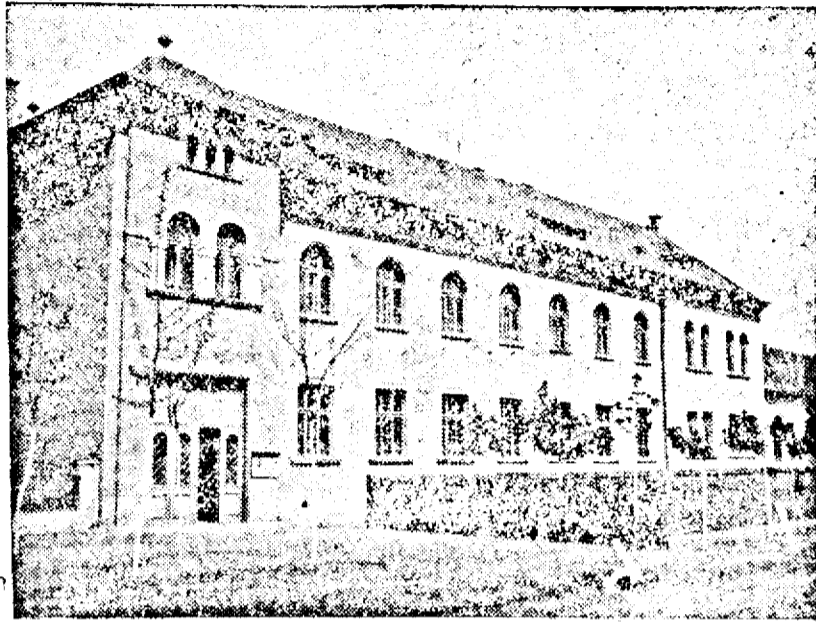
Oamenii o prețuiesc și îi înțeleg rostul, așa că în fiecare Duminică îi găsești strănsi acolo, fie pentru a asculta o conferință, fie pentru știri la radio, sau a continua tradiția cântând și jucând românește.

Cursurile țărănești sunt deasemeni o realitate. Înțeleșalii dau cu totul concursul prin conferințe, sfaturi, discuții, iar sătenii participă cu sutele la aceste cursuri.

Eroii Prezenți prețuștendeni, în toate manifestările care au la baza lor dorința spre mai bine, țărânii din Pesac au răspuns prezent și atunci când țara i-a chemat să lupte pentru deschiderea drumului spre binele dreptății românești, așa că astăzi comuna are scrișă în cartea ei de aur și o pagină de jertfă, pe care sunt trecute următoarele nume: Vasile Ardelean, Andrei Leghinschi, Teodosie Fanu, Ion Munteanu, Iosif Baciu, Ioan Stana, Ilie Cionca, Ion Cionca, Lazăr Păuț, Nicolae Păuț, Ilie Munteanu, Moga Gheorghe, Mic Gheorghe, Mircea Simion, Antoniu Tăntoi, Petru Miloș, Gh. Doboșan, Jighite Damian, Andreas Iosif, Francisc și Ion Müller.

Locuitorii Pesacului înțelegând jertfa consăditorilor lor, stau permanenți la datorie, răspunzând așa cum se cuvine la toate apelurile pe care Statul le face deasemeni în raporturile cu invalizii sau cu urmașii celor căzuți pentru patrie, atitudinea lor este de o înălțime morală rar întâlnită.

Prin toate, absolut prin toate, Pesacul poate fi considerat ca una dintre așezările românești de frunte ale Banatului.

Școala primară din Pesac

pată, prin populația sa de o vrednicie rar întâlnită a reușit să se inscrie în rândul așezărilor dela granița de Vest demne de dat ca exemplu.

Am putut constata toate acestea cu prilejul unei recente vizite, în cadrul căreia am avut contact atât cu pătura conducătoare a comunei, cât și cu sătenii, pe care i-am putut privi în manifestările lor de buni gospodari, de credincioși ai bisericii strămoșești și de buni români.

Gospodăriile lor au un permanent as-

pect de sărbătoare, participarea lor la sgbujbele religioase îi evocă marile praznice, iar adunările lor țărănești înfățișază aspectul sufletului lor național și al solidarității lor românești.

I-am văzut și i-am admirat deasemeni, ascultând un alt conferențiar care enunța dreptele și sfintele noastre năzuinți românești, în fața cărui s'au cutremurat și s'au entuziasmat, exteriorizând pe deplin sentimentele lor de buni români, de oameni conștienți de drepturile și îndatoririle lor.

Nu a fost aceasta pentru mine o mirare, pentrucă le cunoaștem conducăto-

**Generalul Corneliu Dragalina
Guvernatorul Bucovinei**

E atât de puțin ca teritoriu Banatul nostru, Banatul, cea dintâi regiune mușlată, cea dințai rană, care se pare că pe prea puțini i-a durut și cu care vinovat de mulți s'au obișnuit și au uitat-o. Alte rani mai crude, mai adânci, au trebuit să ne trezească: Ardealul, Basarabia, Bucovina.

La început a fost însă, Banatul. Banatul cu Dunărea, iar dincolo de Dunăre, alte 600.000 de Români, Timocul.

Fiii Banatului au trăit însă mereu durerea nedreptății făcută vetrei lor. Și dintre aceștia, unul, Generalul Corneliu Dragalina, eroul dela Harcov, actualul Guvernator al Bucovinei.

Dânsul veghează acum, acolo, unde sunt angajate cele mai decisive încordări. Voința lui, conduce, iar credința lui zăvoarește ca o stavilă.

Pe pământul voevodal al Bucovinei, misiunea Generalului Dragalina, o misiunea sufletului românesc. Acest su flet apără o moștenire sfântă.

Ne mândrim, că un bănățean stă în fruntea chemării. Iar urările noastre, pe care i-le facem azi, în ziua de 5 Februarie, ziua lui de naștere fie ca să-l găsească așa, cum are patria nevoie de El.

La mulți ani, domnule General.

DACIA

**Organizarea unui cămin pentru adăpostirea
invalizilor în trecere prin Timișoara**

În grija cea mare pe care conducerea Statului o are pentru invalizii care și-au jertfit sângele întru îndeplinirea dreptății românești, s'an dat dispozițiuni ca la Timișoara să se organizeze un cămin pentru adăpostirea invalizilor aflați în trecere prin capitala Banatului.

Biroul L. O. V. al Prefecturii Județului, condus de d. insp. Dănilă Ilieșcu, a luat toate măsurile necesare pentru realizarea acestui frumos proiect. În acest scop dsa a făcut intervenții în C. N. R. ca să se pună la dispoziție o clădire proprie acestui scop, însă aceasta nu a fost posibil, deoarece — după cum s'a afirmat de conducerea C. N. R.ului — toate locuințele C. N. R. sunt ocupate.

În fața acestei situațiuni dsa a făcut apel

la conducerea Căminului d. Ucoșii Marele Voevod de Alba Iulia, unde a găsit la d. insp. Ștefan Vulpe o deosebită înțelegere, intrucât dsa a pus la dispoziție L. O. V.-ului în acest scop o sală cu zece paturi, unde pot fi adăpostiți invalizii în trecere prin Timișoara trei-patru zile.

În afară de locuința invalizilor li se va da și masa, în mod cu totul grauit.

Ministerul Muncii care a fost încunostințat a aprobat propunerea dlui Ștefan Vulpe, așa că în câteva zile invalizii veniți la Timișoara, pentru diferite treburi, vor avea un loc unde să tragă și unde să găsească și hrana necesară.

Este un gest frumos al dlui Vulpe care merită să fie subliniat și care poate fi dat ca exemplu.

COSNT: JALEȘ

Noua conducere a A.G.I.R.-ului

BUCUREȘTI, 4 (Rador) — In urma alegerii consiliului de administrație al asociației generale a inginerilor din România A.G.I.R. de către cele 4 secțiuni și a celor 3 membri aleși de adunarea generală anuală din 30 Ianuarie a. c. s'a procedat la alegerea comitetului de conducere al asociației în ziua de 2 Februarie crt.

Ședința s'a ținut în localul A.G.I.R.-ului sub președinția d-lui inspector general Ion Antonescu președintele societății ing. agronomi și cu participarea tuturor membrilor consiliului.

Au fost aleși, pe anul 1944, prin acțiunea d-nii: ing. Ștefan Mihailescu industriaș, președinte, prof. ing. C. C. Teodorescu rectorul Politehnicii din Capitală vicepreședinte, prof. ing. Ion Catandaru decanul facultății de electrotehnică și comisar general al guvernului la Rogifer vicepreședinte, ing. dr. Nicolae Popescu-Arcadian dir. general la Eforia Spitalelor Civile, secretar general ing. Mihai Botez-Kaikas industriaș casier, ing. Mecanic Octav Păduraru, ing. agr. I. Bradu și ing. insp. gl silvic Cezar Cristea secretari.

Verificarea întreprinderilor comerciale industriale impuse la minimal

Ministerul Finanțelor a fost informat că există unele întreprinderi comerciale și industriale care, deși impuse la minimal, potrivit prevederilor art. 35 L.C.D. continuă să acționeze sub diferite forme cea mai mare parte în mod camuflat iar unele chiar în mod vizibil. De asemenea suntem informați că în unele cazuri, chiar organele fiscale au impus cu ușurință la minimal întreprinderi care în realitate nu s'au în activitate.

Pentru a înlătura astfel de situațiuni ministerul a invitat ad-țiile financiare să ia măsuri să se verifice situația tuturor întreprinderilor care au fost impuse la minimal în scopul de a se constata dacă se află realmente în activitate sau nu.

Pentru ca o întreprindere să se afle în inactivitate trebuie să nu aibă de făc cifră de afaceri, deci să nu aibă încasări

care sunt considerate de lege drept de afaceri.

Toate impunerile care se vor constitui pe această cale, vor fi anulate.

De asemenea ministerul a hotărât ad-țiile financiare să pună în vedere gânelor de impunere că pe viitor să stabilească impunerii în minimal după ce vor cerceta cu toată atenția situația întreprinderilor respective, vor constata că într'adevăr se află în inactivitate.

De asemenea se va observa cu toată atenția ca organele fiscale să nu confundă caracterul sezonier al anumitor categorii de întreprinderi cu inactivitatea. Întreprinderile cu caracter sezonier nu pot fi considerate în inactivitate perioada în care din cauza caracterului respectiv nu lucrează.

Solemnitatea sfințirii colțului pios dela Camera de Agricultură din Timișoara

Joi 3 Februarie a. c., a avut loc într-un cadru festiv sfințirea colțului pios dela Camera de Agricultură din Timișoara.

Serviciul sfințirii a fost oficiat de către păr. Ștefan Tereșeanu și pr. P. Șegan.

Colțul pios a fost lucrat în lemn de cunoscutul sculptor timișorean Găju, care a executat iconostasul, policandrul și cealaltă lemnărie sculptată din catedrala ortodoxă din Timișoara-Iosefin.

După terminarea sfințirii, pr. Ștefan Tereșeanu a rostit o cuvântare prin care a arătat semnificația religioasă a acestui colț pios și totodată lupta dreaptă pe care o poartă armașă noastră pen-

tru apărarea credinței și drepturilor străbune.

Au luat parte la această manifestație religioasă d-nii consilier Popescu-Arad, șeful Inspectoratului Reg. Agricol Timișoara, Petru Pavel, președinte, ing. dr. Ioan Martin, director, ing. Surlașiu Victor subdirector al Camerei de Agricultură Timișoara, insp. Staniloae, ing. Emil Negruțiu șeful stațiunii experimentale a Banatului din Cenad; dr. Vasile Talos med. veterinar, ing. D. Munteanu, ing. Reinhardt, insp. Agricol Timișoara, Ilie Olariu, Sabin Isac și toți ceilalți funcționari ai instituțiilor agricole din Timișoara.

(d. d.)

Nouii aprobări în zonă la Timișoara

Următorilor locuitori domiciliați în Timișoara li s'a aprobat de C. 7 A. stabilirea în zona militară. Toți acești locuitori se vor prezenta la Comanduirea Pieței Timișoara cu buletinul de înscriere dela biroul populației pentru a fi vizate, în fiecare zi între orele 16—19: Erdely Irina; Weisz Wiliam soția Elena Leichmann Agata; Hohn Ana; Bodea Elisabeta; Heisler Samuilă soția Verza; Văd. Wegel Maria; Deuts Filip soția Terezia; Wohlberg Magdalena; Schwartz Alexandru soția Hermina fiecele Adela și Elisabeta; Spitzer Herman; Lehr Eduard soția Friderica; Iovănuț Ana; Anheimer Iolan; Vișiu Dumitru; Hane Traian soția Sofia; Glișici Jiva; Lakasz Ștefania; Spiridonescu Aristița; Mihnyai Ghizela; Friedmann Livia; Wolf Ana; Văd. Nagy Rozalia; Răpeanu Traian so. Adalbert soția Carolia fiul Victor; Guția Zoe copii Dumitru Andrei; Almann nesch Sofia; Stein Serena; Bloch David soția Irina fiul Ioan; Văd. Barbu Elena; Wagner Iosif; Dehelean Gheorghe nepoata Radovanovici Maria; Muresan

Victoria; Covacu Ana; Pseherhoffer Elisabeta; Petcu Paraschiva; Urlea Dimișrie; Pscherhoffer Ștefania fiul Tibetriu; Surlașiu Ioan; Bringher Ida; Gilda; Bringher Berta; Kovacs Iuliana; Toth Rozalia; Oșteanu Mărioara; Vărășdan Ignăție; Câmpeanu Ana; Mațișchi David; Konz Ștefan soția Adela fiica Olga; Margareta; Remetean Maria; Kerner Sarolta; Florentz Jiva soția Vilma fiul Alexandru; Nagy Ioan; Dr. Mayer Ștefan soția Margareta; Fribil Elisabeta mama Iuliana; Reiter Carolina; Văd. Beizer Magdalena; Sântalin Elisabeta; Gubranschi Elisabeta; Husz Hugo soția Vilma; Molnar Elisabeta fiul Anton; Bogosav Ivanea; Wippert Ștefan soția Elisabeta; Iles Maria; Nagy Francisco soția Margareta soacra Terezia Kunraih; Krestyan Ștefan soția Ana; Tipsean Rozalia fiica Maria; Alămoreanu Ilie soția Maria copii Ilie, Ioan; Becker Otto soția Cristina fiica Ana; Pascuți Brinilde; Ritter Elisabeta; Băga Petru; Petcov Iuliana n. Klar; Benea Anastasia; Neagu Ilie cu copii, Elisabeta, Elvira, Francisco și Nicolae Irina Gheorghe soția Elisabeta; Tăgăduan Teodor.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 5 februarie 1944 ora 10 percepția Birchid jud. Severin vmdc în licitație publică cantitatea de 650 metri steri leamne de foc esență diferită proprietatea firmei Szabo Elisabeta per ru impozitele restante ce datorează față de stat.

Leamnele depozitate în hotarul comunei Căprioara jud. Severin, patru km gara Să vărășin-Arad.

Prețul de scrișare la cursul zilei
Cei ce doresc a lua parte la licitație urmează a fi prezenți în ziua și ora stabilită

Perceptor de circumscripție
GH V. BALCU

1506

Livrăm prompt
PARCHETE Stejar și fag
in toate cantitățile și absolut uscate
KRAUSER Fabrică de Parchet S. A. R.
TIMIȘOARA IV, Str. Mircea Vodă 1
Inreg. Cam. de Com. și Ind, nr. 14/859/35 1330

In cutând se redeschide

Restaurantul Carlton

Timișoara

renovat și sub conducere nouă. — Local familiar de elită. — Telefon: 46-97

Inreg. la Cam. Com. sub Nr. 277/11875/1943.

1492

INFORMAȚIUNI

× CONSUMUL DE FAINĂ ȘI ZAHĂR. În primele 11 luni din anul 1943 s'au consumat în țara 590,1 milioane kg. de făină față de 541,4 milioane în acelaș interval din 1942. Zahăr s'au consumat 67,7 milioane kg. față de 54,3 milioane. Uleiuri vegetale s'au consumat 24,7 milioane față de 17,8 milioane kg. După cum se vede pentru aceste articole de mare consumație s'a înregistrat o creștere remarcabilă.

× APROVIZIONARILE CU OUA. Pe piața exista cantități îndesulătoare de ouă. Aprovizionările se fac în mod normal. Ușoarele lipsuri au fost provocate de măsuri pentru creerea de stocuri înainte sărbătorilor. Există astfel un stoc de cca. 40 de vagoane de ouă.

× ÎNFINTAREA ȘI FUNCȚIONAREA DEPOZITELOR PARTICULARE PENTRU VANZAREA SĂREI. În Monitorul Oficial din 2 Februarie crt. a apărut regulamentul pentru înființarea și funcționarea depozitelor particulare pentru vânzarea sărei.

× OBLIGAȚIUNI PENTRU UNLE LABORATOARE DE PRODUSE FARMACEUTICE. Monitorul oficial din 2 Februarie 1944, publică următoarea decizie: Toate laboratoarele de produse farmaceutice care prepară specialități în compoziția cărora intră vitamine și casele importatoare, sunt obligate a țipi vizibil alături de numele breveteat al specialității și acela al vitaminei sau vitaminelor ce conțin.

× APROVIZIONAREA CU ULEI. Locuitorii din Elisabecin roagă primăria municipiului Timișoara ca să dispună întrebuințarea și a bonului 2 eliberat pentru acest aliment.

× CURSURI PENTRU ADMINISTRATORII AGRICOLI. Camera de Agricultură organizează, începând cu ziua de 7 Februarie crt. cursuri de pregătire pentru administratorii agricoli existenți în funcțiune. La aceste cursuri pot participa și acei dintre agricultori și absolvenți ai școlilor de agricultură cari vor să devină administratori agricoli comunați. Nu se va mai da curs nici unei cereri de numire ca administratori comunați dacă solicitantul n'a urmat acest curs. Cursurile se vor tine în următoarele localități: La Școala de Agricultură Ciocova plasele Deta și Ciocova; la Buzias plasele Buzias și Gataina; la Frăsina, plasa Centrală, la Receaș pl. Receaș, la Lipova, pl. Lipova, la Școala de Agricultură Sânicolau, plasele Sânicolau, Perlar, Comloș și Jimbolia.

× CAMPURI DE EXPERIENȚE PENTRU CEREALE. Cu concursul Stațiunii Experimentale Cenad. Camera de Agricultură organizează — începând cu primăvara acestui an — în 7 localități din județ. Campuri de experiențe, cu noile soiuri de cereale create la stațiunea Cenad

× FABRICELE DE MOBILE VOR FI ÎNREGISTRATE LA BUREAUL DE CALCULAȚII. Comisariatul general al prețurilor a dat următoarea decizie: cu începerea dela 1 Februarie 1944, toate întreprinderile care producătoare de mobilă la comandă precum și cele care execută lucrări de tâmplărie de birou la comandă, vor înființa registrele de calculație în care vor trece în mod amănunțit elementele componente prețului de cost și de vânzare pentru fiecare articol produs. Acest registru de calculație va fi numerotat, parafat, sigilat și vizat de către Camera de Comerț și Industrie din localitatea în care întreprinderea își are sediul.

× C. N. R.-UL DATOREAZA IMPOZITUL MOBILIAR. Ministerul de finanțe comunică administrațiilor financiare Centrul național de Românzare datoră impozit imobiliar pentru veniturile realizate din închirieri ori arendări de întreprinderi comerciale sau industriale, devenite proprietatea statului

× COTA DE TALPĂ ȘI CURELE DE TRANSMISIE PENTRU AGRICULTORI. Ministerul agriculturii și domeniilor aduce la cunoștință agricultorilor cari cultivă regi pește 150 ha teren arabil și cari au mai mult de 5 muncitori agricoli angajați permanent cu contract scris că s'a aprobat o cotă de 1500 pici de vite care urmează să fie tăbăcite pentru nevoile de încălziminte a corlele de transmisie. Pentru orice lămurire solicitatorii urmează a se adresa directă mării agricole din județul unde este situată exploatarea.

— CONSTRUIREA GRAJDULUI DE SINTAR. S'a aprobat la cerere pentru comuna Sintar 50.000 lei subvenție la construirea grajdului pentru reproducătorii de munali. Camera de Agricultură Timișoara plătește această sumă imediat primăriei Sintar.

× EXPORTUL MELASEI S'au primit cereri pentru aprobarea exportului de melasă cu plata în franci elvețieni. Cererea a fost admisă în sensul că fabricile de zahăr din nordul țării pot face expert de melasă, dar numai contra devize libere. Cererile de export se vor examina dela caz la caz.

× VANZAREA ÎNCĂLȚĂMINTEI PENTRU FUNCȚIONARI ȘI PENSIONARI. În conformitate cu ordinele superioare distribuția încălțăminte pentru funcționari și pensionari s'a prelungit până la data de 7 Februarie a. c. În legătură cu aceasta Exonomatul pentru aprovizionarea funcționarilor din județul Timiș-Torontol face cunoscut, că acei deținători de bonuri cari, până în prezent, nu și-au ridicat încălțăminte și își pierd în mod automat drepturile și sunt obligați să restituie bonurile primite Exonomatului, pentru ca aceste bonuri vor fi date altor solicitanți.

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

— NOUL SEDIU AL ZIARULUI „DACIA” SI AL ADMINISTRATIEI TIPOGRAFIEI „DACIA TRAIANA”. Incepând cu data de Joi 10 Februarie 1944, Regionala Ministerului Propagandei Naționale, Direcțiunea, redacțiunea și administrațiunea ziarului „Dacia”, precum și administrațiunea tipografiei „Dacia Traiana” se mută în casa Ministerului Propagandei Naționale din Timișoara I, Bul. Regale Mihai I, Nr. 4, et. I și II, în apropierea Teatrului.

— CONFERINTELE EXTENSIUNEI UNIVERSITARE în săptămâna curentă sunt următoarele: la Timișoara (7 Febr.) și la Arad (6 Febr.) prof. univ. Dr. C. Veluda despre Evoluția biosocială a femeii; la Beiuș prof. I. Moșariu, la Garansebeș prof. V. Radu; la Lugoj prof. S. Oprcanu; la Oravița prof. E. Ripan, la Turnu-Severin prof. E. Pop; la Lipova prof. I. Tănăsescu. Secțiua Timișoara a Extensiunii Universitare are în fiecare săptămână câte 7—8 conferențieri, iar Centrala dela Sibiu trimite la fiecare săptămână câte 12—18 profesori să conferențeze în diferitele orașe din Transilvania. Eșuivă încă extrașcolară apreciazabilă pe care nu o fac alte universități.

— FUNERE IN RETRAGERE Di Titu Bărescu secretar cu 3 grade și la Politehnica din Timișoara a fost pus în retragere din oficiu pe data de 1 Martie 1944 pentru cauză de boală.

— DESTITUIRE. Boroș Alexandru controlor șef cu 1 grad și de la Administrațiunea financiară Timișoara, a fost destituit din serviciu.

— MENȚINERE DE DEȚAȘARE. D. dr. Paul Dumitrescu medic secundar la spitalul de chirurgie „Dr. Cândea” din Timișoara se menține detașat la serviciul I. chirurgical din Spitalul Central din Arad.

— DELA OFICIUL DE PLASARE La Oficiul de Plasare din Timișoara se caută pentru diferite întreprinderi mici tăbăcări, un ucenic de tăbăcărie, un specialist pentru cloșuri de lână și un maestru pălărier.

— LUCRĂRI LA CARIERA DE PIATRĂ A JUDEȚULUI TIMIȘ-TORONTAL. La cariera de piatră Lucareț a jud. Timiș-Torontal se proiectează pentru anul acesta construirea unei locuințe, a unui garaj și a unui șoproș, pentru care s'a prevăzut în noul buget suma de 4.000.000 lei.

— IN ATENȚIA INVALIDIZILOR, VĂDUVELOR ȘI ORFANILOR DIN TIMIȘ-TORONTAL. Biroul I. O. V. de pe lângă prefectura județului face cunoscut invalidizilor, văduvelor și orfanilor că întrucât nu au solicitat carnetele de legitimație I. O. V., cei care vin pentru a le ridica, fac drumul de geaba. La sosirea carnetelor biroul I. O. V. va avea grijă să publice un comunicat arătând când va începe eliberarea acestor carnet.

— NOUI CHEMĂRI LA FACULTATEA DE ȘTIINȚE DIN CLUJ LA TIMIȘOARA. Între recente chemări de profesori la Universitatea Daciei Superioare, remarcăm chemarea dlui profesor Gheorghe Iacob la Catedra de Mecanică a Facultății de Științe, refugiat la Timișoara. Dl. Caius Iacob este unul dintre tinerii matematicieni români, care de timpuriu și-au făcut faimă în lumea științifică din străinătate. Grație importantelor contribuții aduse prin lucrările sale la înaintarea științei dlui Caius Iacob i se decernă în anul 1940 de către Academia de Științe din Paris premiul de Mecanică „Henri de Parville”. Fiu al Aradului, căminul dlui Caius Iacob cinstiște granița de Vest.

— FAPTE DEMNE DE URMAT Elevele Gimnaziului teoretic din Lugoj au dat o serbare în fața răniților din Spitalul Lugoj, după care au împărțit 170 pachete cu alimente, 1260 țigări, 200 cărți postale, 30 litri vin și mai multe reviste.

— FONDUEI PENTRU TRANȘEE A. DAPOSTI. Școlarele primare și de copii mici din regiunea Timișoara sunt îndrumate să procedeze conform ordinului ministerial Nr. 41531 bis publicat în Buletinul școlar Nr. 59 din 31 Dec. 1943 în ceea ce privește asigurarea fondurilor necesare pentru acoperirea tranșeei adăpost.

— DNA MIA MARIAN JALEȘ DETAȘATĂ LA „ASTRA BANĂȚEANĂ”. Ministerul Culturii Naționale a detașat pe dna Mia Marian Jaleș învățătoare, redactoare a ziarului „Dacia”, la regionala bănățeană a „Astreii” pentru propagandă.

— PAVAREA CURȚILOR ȘCOLARE. Ministerul a dispus ca pentru a se asigura curățenia localurilor școlare mai ales a celor cu internat, să se tace în programul de lucru al eforturilor școlare pavarea cu blocuri de piatră ori ciment a curților interioare, care au directă legătură cu arterele de circulație din școală și internat.

— NUMIRE. D. Ing. Cărpinișan, director școlă tehnico-industriale gr. II din Timișoara, se delegă inspector tehnic pentru școlile tehnice din Timișoara.

— PERSONAL DIDACTIC AUXILIAR. D. Bărnăușiu Liviu a fost numit ca pedagog la școala de arte decorative din Timișoara pe data 15 Ianuarie 1944.

— CONCURS În ziua de 21 Februarie, ora 15, se va ține la direcțiunea generală a arhivelor statului, concursul pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de funcționari: 4 posturi de paleografi; 1 post de dactilograf. Cererile de înscriere însoțite de acte, se primesc până în ziua de 19 Februarie. Condițiunile concursului publicate în Monitorul Oficial Nr. 303 din 30 Decembrie 1943, se găsesc afișate în cancelaria arhivelor Statului unde se dau și răspunsuri în orice zi după amiază între orele 15—18.

— COLȚUL PIOS AL JUDEȚULUI TIMIȘ-TORONTAL. În vederea amenajării unui colț pios la Prefectura Județului Timiș-Torontal s'a trecut în buget suma de 1 milion 500.000 lei. O comisie specială întocmește lucrările pentru acest colț pios. Vom reveni cu amănunte fiind vorba de realizarea unei lucrări de artă.

— CORUL EPISCOPIEI. Corul Episcopiei sub conducerea dlui prof. Golumba va da Duminică răspunsurile liturgice la biserica ortodoxă română din Iosefin.

— PUNEREA LA PUNCT A BUGETULUI PRIMĂRIEI. D. primar dr. I. Deboșan încrează la punerea la punct definitiv a bugetului Municipiului pe 1944—45, conform directivei luate la conferința administrativă ținută sub președinția dlui insp. gen. adm. dr. Gh. Ciurcă.

— ACORDARE DE SUBVENȚIE. Asociațiunea de tineret din comuna Hunedimbar-Timișoara a primit dela Camera de Agricultură Timișoara o subvenție de 25% din prețul a 2 semănători pe care le-a cumpărat. Mașinile de semănat ale coloniei urmează să fie cumpărate.

— CONCERTUL FRĂȚILOR ALMĂȘANU. Apreciați tenori ai Operei Române din Cluj-Timișoara, frații Augustin și Mihail Almășanu vor da un concert sâmbătă 19 Februarie ora 20 în sala Palatului Cultural în program arti de Händel, Stradella, Giordano, Pergolose, Flottow, Bizet, Verdi, Thomas, Ponchielli, Mozart, Wagner, Bre-diceanu, Pavel și Sabin Drăgoi.

— SECRETAR DE PRIMĂRIE ÎN DISPONIBILITATE. Bacurești, (Fădor). Ministerul Afacerilor Interne pus în disponibilitate pe secretarul primăriei orașului Ocnole Mari Petre Stănescu pentru neregulile comise cu prilejul împărțirii zahărului la populație.

— SE CAUTA PERSONAL TEHNIC PENTRU CONSILIUL DE PATRONAJ. Consiliul de Patronaj al Operelor Sociale, având urgentă nevoie de personal tehnic, angajează: 2 ingineri constructori, 1 inginer electromecanic, 1 arhitect, 1 conducător principal, 2 conducători, 1 maestru instalator, 2 desenatori, 1 heliografist. Ofertele se vor adresa Direcției Personalului din Consiliul de Patronaj, str. Arcului Nr. 14 București.

— ÎNFIINTAREA UNEI SECȚII DE ANIMALE MICI ÎN TIMIȘOARA În ședința Consiliului de Administrație a Camerei de Agricultură din ziua de 3 Februarie c.rt. s'a aprobat înființarea unei secții de animale mici (păsări, iepuri etc.), în Timișoara, care să fie condusă de d. prof. Ing. Emil Negruțiu dela Facultatea de Agronomie.

— PLATA CREANȚELOR PROVENIND DIN ÎMPRUMUTUL DE RĂZBOI UNGAR. Se aduce la cunoștința celor interesați, că oficial PTT de reședința principală Timișoara I, a început plata creanțelor provenind din împrumutul de război (1914—1918) ungar. Informațiuni și plata se face la casieria oficiului între orele 11—13 zilnic.

— CURS PROFESIONAL PENTRU CROITORESE. Luni 7 Februarie orele 18 va începe cursul de perfecționare profesională a lucrătoarelor croitorese organizat de Camera de Muncă la Liceul Industrial de Fete din Timișoara II, Str. Ștefan cel Mare Nr. 2, etaj II. Înscrierile se primesc la Camera de Muncă până la 5 Februarie. Cursurile sunt gratuite. Lucrătoarele croitorese cari s'au înscris se vor prezenta la curs având cu ele hârtie de împachetat albă, lână, centimetru ace cu gămălie și de cusut, și hârtie de mătase (foiță).

— LUCRĂRI DE ÎNTREȚINERE LA CIMETIRUL DIN IOSEFIN. Serviciul Tehnic Municipal execută lucrări de întreținere la cimetirul din circ. IV. În special se repară gardul și se așterne zgură pe alei.

— CONCERT SIMFONIC DE MUZICĂ BANĂȚEANĂ LA IAȘI În ziua de 20 Februarie bine cunoscuta orchestră „Filarmonia Moldovei” va da la Iași un concert simfonic dirijat de d. prof. Gheorgha Pavea, primdirijer al Operei Române din Cluj-Timișoara. Programul cuprinde numai muzică românească: „Simfonia” dlui Mircea Popa, „Trei dansuri românești” de d. Sabin Drăgoi, cu orchestrațiunea dlui prof. Gh. Pavel și „Eclogă” de d. S. Toduță.

— D. VICTOR JINGA LA TIMIȘOARA. În ziua de Luni, 14 Februarie d. Victor Jinga, fost ministru subsecretar de stat, va veni la Timișoara pentru a ține o conferință la Palatul Cultural.

— DECES. Locuitorul Teodor Drăgușescu, în etate de 32 ani, din Comloșu-Mare, care fusese internat în spitalul din Sânnicolaul-Mare în urma unei agresiuni ai cărei autori au rămas necunoscuți a încetat din viață.

— ACCIDENT DE MUNCĂ Lucrătorul Pall Ioan de 32 ani din Reșița a fost internat la Spitalul de stat din Timișoara, pentru că în timp ce lucra la un geam, acesta s'a spart sărându-i sticlă în ochi.

— AU LUAT FOC DELA O LAMPĂ DE PETROL. Ion Iov, din comuna Ictar, a fost internat în spitalul de stat din Timișoara. Ion, a aprins o lampă cu petrol, care, vărsându-se l-a provocat arsuri la mână dreaptă.

— OBIECTE GĂSITE. La Chestura de poliție, biroul administrativ, se află o ladă de lemn, conținând numeroase piese tehnice. Lada a fost găsită pe str. Timotei Cipariu, în dreptul bisericii reformate. Păgubatul se va adresa chesturii de poliție.

Reglementarea distribuiri făinurilor

Prin ordonanța No. 4 a primăriei municipiului Timișoara s'a dispus că începând dela 1 Februarie 1944, făinurile produse în extracție reglementară fixată prin decizia S. S. A. 1365—1943 din graul repartizat pentru aprovizionarea municipiului Timișoara se vor distribui în modul următor:

a) Făina populară extracție de 5% în întregime numai pentru fabricarea pâinii populare.

b) Din făina patiserie extracție 30% se va distribui brutarilor pentru fabricarea pâinii albe, chiflelor, franzelilor, cornurilor etc. 25%, iar restul de 5% se va vinde cofetarilor și celorlalte întreprinderi alimentare precum și întreprinderilor, instituțiilor cu cantine și gospodăriilor pentru menaj.

Brutarii vor primi făina populară în cantitatea corespunzătoare bonurilor deținușe din săptămâna precedentă. La cantitatea de câte 5 saci de făină populară brutarul e obligat a ridica și 2½ saci făină patiserie, adică în proporția acestă se va da de către moli cele 2 tipuri de făină. Nu intră în calcul totalul făinei folosită pentru aprovizionarea cu pâine populară a instituțiilor de Stat

(cămine, internate, spitale etc).

2. Pentru asigurarea aprovizionării cu pâine neagră populația municipiului va consuma săptămânal 6 zile pâine populară pe bază de bonuri, iar în ziua de Vineri se va consuma mălai a cărui distribuție e liberă, ori pâine albă. Moliile din localitate sunt obligate a avea în permanență cantitatea suficientă de mălai.

3. Pâinea neagră se va putea distribui în viitor numai în brutării pe bază de bonuri din cartela de valabil pentru săptămâna veie. În acest scop consumatorii se vor înscrie la un singur brutar care va aplica pe exteriorul cartelei firma (numele) brutăriei. Această pentru ea brutarul să se îngrijească de a avea în fiecare zi cantitatea suficientă de pâine neagră pentru cei înscriși la ei. Brutarul nu e obligat a libera pâine populară decât cîntitului înscris la dănsul care se prezintă cu cartela doveditoare și reglementară și nu cu bonuri detașate.

4. Se interzice consumul sau distribuția pâinii populare în restaurantele de lux, cl. I, cl. II, în bodegi bufete precum și la băcăniile sau revanzători. Aceștia vor putea distribui numai pâine albă achiziționată dela un singur brutar.

Elevele școlă primare No. 3 de fete, printre răniții spitalului Z. I. 518

Recent elevele școlă primare Nr. 3 de fete, au venit să alina prin serbarea lor dată în fața răniților, durerile acelor care aveau să petreacă sărbătorii mai puțin vesele decât ele.

S'au împărțit daruri s'au cântat imnuri și cântece naționale și s'au recitat poezii.

Sublocotenentul Caius Constantinescu a mulțumit din partea răniților, pentru bucuria adusă de micuțele eleve, care au venit

cu prinosul lor suflotesc să-l dea acelor în durere.

În 24 Ianuarie, aceleași eleve ale școlăi Nr. 3 fete vin să sărbătorească ziua unirii de acum 56 de ani, printru paturile celor ce-au luptat pentru pregătirea unirii de nație, distrându-i cu frumoase cântece și dându-le numeroase daruri.

A mulțumit călduros subofiterul T. R. Nicu Crețescu, în numele cămarazilor săi.

Noui bonuri de încălțăminte aprobate

Serviciul de distribuție și control al încălțămintelor comunică în continuare următoarea listă de bonuri, aprobate de Comisiune:

Încălțăminte gata: 3893—3900, 3903—3910, 3913—3917, 3919—3921, 3925—3927, 3935—3948, 3950—3955, 3957—3972, 3974—3976, 3978—3986, 3989—3994, 3996.

Pingele: 2533—2592, 2594, 2595, 2597, 2599, 2600, 2602, 2604—2613, 2616, 2617, 2619, 2620, 2622—2628, 2629, 2632—2634, 2636, 2639, 2640, 2642—2644, 2646—2656, 2659, 2662, 2664—2666, 2668—2670, 2672, 2673, 2675—2678, 2680—2683, 2686, 2688—2709, 2713—2720, 2722—2724, 2726, 2729—2745, 2753—2776, 2778—2788, 2791—2794, 2795—2796.

ARADUL CULTURAL

Tot problema chiriașilor și a proprietarilor de case

În legătură cu articlul nostru recent în care ne-am ocupat de raporturile între chiriași și proprietari și care a stârnit un deosebit interes de ambele părți, dată fiind imparțiatitatea cu care a fost tratată această problemă, la reacția locală a ziarului nostru am mai primit și alte sugestii din ambele părți, care pentru rezolvirea acestei delicate chestiuni merită să fie luate în considerare și să fie publicate în ziarul nostru. Cazul proprietarului Bătrân Gheorghe, dintr-un cartier nou al orașului Arad, nu este nici singurul și nu este, după cum s'a văzut, lipsit de interes, mai ales că este vorba de un funcționar proprietar și pedalează parte de alt funcționar public în calitate de chirias. Convenția între acești slujbași, atunci când au hotărât închirierea locuinței, a fost că proprietarul pune la dispoziția chiriașului întreaga sa locuință nou nouțică, cu toate dependențele, precum și o frumoasă grădină planșată cu foarte mulți pomi fructiferi. În schimb chiriașul și-a luat obligațiunea de a întreține imobilul în cele mai perfecte condițiuni și la evacuare a o preda în aceleași bune condițiuni în care a primit-o, luându-și în plus și angajamentul moral de a sporii chiria în proporție cu sporirea salariului său de funcționar public. Până aici nimic de zis, totul s'a petrecut în cele mai perfecte condițiuni. Mulțumit și proprietarul, că poate sprijini un coleg de al său, și poate mai mulțumit locatarul, că a ajuns într-o casă dintre cele mai moderne și situată într-un loc de mare valoare și foarte igienic. Dar, cum această latentă neînțelegere ce a existat în toate timpurile între patron și subaltern și între chirias și proprietar, nici de data aceasta n'a putut fi înlăturată între noul chirias și colegul său, funcționar și el, dar săracuțel acum devenit proprietar numai el știe cum și prin care a trebuit să treacă până să ajungă aici, de a avea o casuță pentru bătrânețea sale. Om cumpărat, nerisipitor, harnic, ca o albină, a adunat ban de ban și apoi s'a împrumutat dela bănci, prieteni și alte persoane binevoitoare, cu sumele necesare spre a-și clădi o casuță, așa cum îi s'a bine unșii funcționar cuminte să o facă, și omul și-a ajuns visul și a devenit ceea ce dorea să devină, om cu casă în Arad. Dar n'a folosit-o pentru trebuințele sale, mulțumindu-se să stea într-o casuță mai modestă. Pentru ce a făcut acest lucru este lesne de înțeles. Omul avea datorii și dorea ca din puținul ce-l încasează să mai scadă din ele, căci altele sarcinile i-ar fi fost prea mari și i-ar fi copleșit pritea lui de plată. Cu familie, cu greutăți, ca orice om în situație mai modestă, s'a gândit și e bine cum s'a gândit, dar până în cele din urmă totuși n'a izbutit să dea de mulțumirea sufletescă la care s'a așteptat. Motivul este ușor de priceput. S'a iscat tradiționalul antagonism, în care chiriașul se simte întotdeauna cel mai fericit pentru că s'a în casa altuia, muncă din greu, cum este cazul nostru și nu ca a altor proprietari, care dispun de capitaluri mai mari și care lucrează deosebit de ușor în asemenea cazuri, a căror compensație se face dela un mobil la altul. Dar cum vedeți în cazul nostru, și sunt foarte mulți funcționari care se află în această categorie, diferă cu totul de cazurile obișnuite a marilor proprietari de imobile, care dispun de palate cu locuințe de raport, prăvălii, magazine, localuri diferite, etc., și care aduc venituri neașteptate și poate de mulțori nesperate. Lăsând toate acestea la o parte scopul ce ni l'am propus este de a face lumină doar într-o singură direcție și asta este aceea când proprietarul de casă este și el funcționar și se află în situația dlui Bătrân

Gheorghe dela Arad și poate a mai mulțora din această categorie. Noi o bine să se știe. Funcționarii au fost împroprietăriți la rândul lor, tot mai ca și ei să-și facă cuibul lor în locul unde se află și să prindă rădăcină în crăiele transilvane, mult înstreinate de foșta guvernare. Măsura a fost excepțională și oamenii de inimă, care i-au prins sensul, au procedat ca și d. Bătrân Gheorghe, român integru și funcționar de elită, modest, cum le este soarta acestora, mereu săraci și cu multe necazuri pe capul lor.

Dar ca să revenim, obligațiunea morală ce și-a luat-o funcționarul chirias, că de îndață ce salariul său se va majora, în aceeași proporție va mări și dănsul chiria, conform cu vremurile și cu obligațiunea dată numai verbal. Toate acestea n'au fost respectate, mai ales astăzi, când lefurile au fost mărite ce puțin de două ori, dacă nu mai mult și tot chiriiilor la fel. Chiriașul nostru care primise această frumoasă locuință cu chiria inițială de 2500 lei încă în anul 1938, plătește astăzi, adică în anul 1944 abia 3200. Poate să fie și asta mult pentru un funcționar care dealtfel este unul din categoriile cele mai bune, dar pentru proprietar nu este deloc echitabil, s'o recunoaștem și să facem cunoscute mărturisire. Și mai e nevoie să accentuăm, că dacă în anul 1938 funcționarul din chestiune putea da o chirie de 2500 lei, ceea ce însemna că avea de urde s'o achite, el astăzi refuză orice altă majorare, invocând legea, care îl apără și care îi dă dreptul să plătească numai cu câteva procente mai mult, neînsemnate dealtfel în fond. Fără nimeni nu se gândeste să atace pe legiuitor pentru acest caz, sau aceste cazuri. Legile sunt bune, interpretarea lor însă se poate face în diferite cazuri. Totuși credem că, dacă ar fi examinate aceste cazuri desigur de frecvente în toate orașele noastre și desigur tot atât de variate dela unul la altul, s'ar putea constata care ar

duce la modificarea imediată a tuturor dispozițiilor privitoare și la tagma funcționare... devenită din hărnicia ei și proprietarii de imobile. Și iată pentru ce credem noi că e bine ca legea să apere și această tagmă de mici proprietari, atât de necesari organizațiunii noastre sociale mai ales aci la granița de vest, lăsând să vorbească cifrele care sunt mult mai elocvente decât orice alte fraze. Proprietarul de care ne ocupăm în momentul de față, primește o chirie anuală de 38.400 lei. Plătește impozite la stat și comună peste 18.000 lei din care rezultă că îi mai rămâne diferența de 20.400 lei. Din această diferență mai achită dobânzile după capitalul ridicat care se cifrează la suma de aproximativ 14-18 mii lei, rămânându-i de achitat din capitalul inițial împrumutat pentru construirea imobilului restul, de cea 2500 lei. Să facă oricine socoteala, dacă asta se mai poate numi astăzi o afacere?! Nu mai spunem aici câte chelțeli se mai cer pentru întreținerea, mai ales a unui imobil nou, care reclamă mereu reparațiuni și noi și mari investițiuni, mai ales când o singură ușă vopsită astăzi în aleu costă câteva mii de lei. Am dat aci unul dintre cele mai elocvente cazuri, care credem că poate face lumină pentru toată lumea, dar mai ales pentru cei care sunt în drept să ia măsuri de îndreptare. Asta firește nu înseamnă că cineva poartă rachiună funcționarilor publici chiriași pentru a căror soartă ne îngrijim cu toți, dar mai ales legea este care îi apără. Această lege ar putea însă să dea atențiunea cuvenită și categoriilor de funcționari harnici și modști, care din sudoarea muncii lor au reușit să devină proprietari, ceea ce și statul urmărește pe dealtfel parte, chiar pentru aceia cari se află la granița de vest a țării. Noi relevăm situația și credem că am făcut un serviciu cauzei comune române.

I. D. Dabiciu

Suntem constrânși să spunem adevărul...

Am arătat că prin camuflarea comerțului din localitate adică dela Arad se dăunea nespus de mult comerțului adevărat românesc. Noi nu am fost și nici nu suntem împotriva comerțului practic de streini, căci și aceștia au dreptul la viață ca oricare dintre noi. Vorbesc acum aci, dela acest loc, numai împotriva persoanelor, care cred că dacă ei sunt puși la adăpost cu câteva mișoare pe lună, primite dela comercianți streini, cărora le-au vândut numele, atunci au „salvat” prestigiul comerțului și adevărat românesc, pentru care se sbat atâția oameni de bine. Pleavă a fost întotdeauna și pleavă va rămâne mereu printre boabele de grâu. Dar să nu se uite un lucru. Această pleavă nu rezistă nici la cel mai mic vântuleț, căci este suflată și se va risipi fără să se mai știe locul unde va ajunge. Așa se va întâmpla, într-o bună zi, și cu camuflatorii români care acoperă alte interese și care nu caută să se încălzeze în adevăratul ritm al romanizării comerțului la Arad. Suntem forțați să spunem acest lucru, datoriă împrejurărilor în care ne găsim, mai ales dacă ținem seamă de frământarea acelor elemente, care s'au dedicat comerțului românesc cu trup, cu suflet, cu priceperea lor, dar și cu capitalul propriu investit în întreprinderile lor fără de care

adevărat și curat comerț românesc nu se va putea face niciodată. Iată pentru ce repetăm că suntem siliți să luăm apărarea aceluia, care lucrează pentru ridicarea prestigiului comerțului românesc la sută la sută și pentru ce trebuie să biciuim pe cei care maschează și vor să se minuească pe ei însăși când se umflă în pene și își bat pieptul spunând că „ei fac comerțul adevărat și ei ceilalți, (adică românii integri), n'au ce căuta în aceste branșe”. Într'un mare ziar din capitală s'au ridicat aspre proteste împotriva tuturor aceluia care mai îndrăznesc să se amestece în treburi pentru care n'au fost nici pregătiți și nici chemați. Și noi protestăm alături de toți oamenii de bine cari vor să facă o binefacere pentru comerțul românesc și vom combate dela acest loc pe toți aceia care vor mai îndrăzni să-și ridice capul și să lucreze împotriva intereselor adevărate ale oricărui așezări românești, fie ele comerciale, fie industriale, ori de orice altă natură. Deocamdată vorbim în general. Când va fi cazul, și acesta nu va întârzia prea mult, vom spune adevărul pe nume și vom publica pe cei care fac rău unei cauze drepte românești cu numele lor de familie și chiar și de botz. Asta fiindcă suntem constrânși să spunem adevărul...

- X, X, -

Marea serbare culturală din Brad

Beneficiul este destinat pentru ridicarea unui bust lui Avram Iancu

Intelectualii grupați în jurul „Astror din localitate au luat frumoasa inițiativă de a ridica un bust eroiului cauzei naționale ardelenesti, Avram Iancu. Și pentru atingerea acestui scop le trebuie bani mulți, lucru ce i-a făcut pe toți să se unească și să înceapă o frumoasă mișcare de propagandă culturală, cu care ocazie se vor organiza diferite serbări.

Ca un început al dragostei de care sunt conduși, au dat o frumoasă și reșită serbare în sala festivă a liceului Avram Iancu, cu care ocazie s'a reprezentat „La șezătoare” (icoană dela țară) a cărei cuvinte sunt scrise de C. Săniuțiu, Aldea și I. Borcea, iar muzica este scrisă de maestrul Tiberiu Brediceanu.

D. profesor Nestor Lupei, a vorbit despre lupta culturală a bătrânilor „Asira”.

A dat un prețios concurs muzical orchestra de sub conducerea dlui căpitan Gh. Mazilu, și Asociația corală de sub conducerea dlui profesor Traian Felea.

Opera maestrului Tiberiu Brediceanu, — jucată de diletanți — a făcut o impresie foarte frumoasă.

Partea solistică a operetei a fost foarte bine susținută de dna profesora Ana Robăin și d. profesor Radu Moga (un sculptor care știe să și cânte frumos, după cum este un maestru în arta sculpturală).

D. profesor Radu Moga, în rolul lui Sorin, cu bogatele sale surse vocale de baritonist, s'a achitat pe deplin de acest rol.

Rolul lui Radu a fost deținut de d. profesor Nestor Lupoi care are un har deosebit dela natură de a interpreta minunat ariile populare.

Frumos a fost interpretat de d. Liviu Tirica rolul lui Moș Marin.

În restul programului au plăcut mult marelui număr de participanți: dna Ana Munteanu, în rolul mamei Dumitra; dna Elena Guga, în rolul lui Ileana Chiva; d-soara Elena Boțiciu, în rolul Mariei; d. Ioan Popa în rolul lui Stan și d. inginer Istraie în rolul ciobanului.

Direcția de scenă a fost îndreptată de d. profesor Emil Fugăță, care este cel mai priceput — dintre brădeni — în această gingașă meserie.

Un gest frumos a făcut compozitorul Tiberiu Brediceanu, directorul Operei Române din București care, în decursul anilor s'a ocupat foarte mult de problema folclorului românesc, a încuviințat personal reprezentarea operetei „La șezătoare” printr-o scrisoare adresată dlui profesor Traian Felea.

D. colonel Constantin Dumitrescu, prefectul județului, însoțit de d. Ștefan Vlădescu, președintele Federației Naționale a presei din provincie, a luat parte la această frumoasă serbare și și-a exprimat mulțumirea, față de cele văzute, printr'o înșufletită cuvântare în cuprinsul căreia a preamărit vitejia din trecut a zărandanilor și a lăudat muzica de astăzi a aceluia cari au organizat această serbare.

Intregul venit al serbării este destinat pentru ridicarea unui bust lui Avram Iancu.

Micu Delabăsești

DOAMNELOR!

Pentru a se refăce un bărbat recomandat a face permanent cu „OLEOCAR”

Coaforul „GOSTEL”

Eminescu 30.

S O C I A L - E C O N O M I C

MICA PUBLICITATE

5 lei când apare în fiecare zi. Anunțuri se primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Funcționară caută post de încredere merge și în provincie. Adresa la Redacția ziarului „Dacia”, Arad

Cumpăr casă mică, două camere, bucătărie, baie, — liberă la vânzare. Oferte la Administrația ziarului sub „Liber”.

De vânzare, covoraie smirna veritabile mărima 2x1 mtr. Adresa Gh. Coman, Str. Eminescu 17.

Mijlocirea locuințelor goale și camerilor mobilate. Agentura „Coman”. Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg. la Cam. de Com. Ind. sub Nr. F. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărarea imobilelor. COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I. Telefon: 26-97. Inreg. la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11534-1943

Casa de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădina. lângă Str. Cărbăncescu, 2 milioane — Villă modernă cu două apartamente, grădina și garaj, în centru 6 milioane. — Casă mică cu grădina 288 m. p. lângă Strada Sava Raitu 500 mii lei. — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădina 150 m. p. 1 milion. — Grădina cu pomi fructiferi 135 m. p. lângă Mică-Încea-Nouă 150000 lei — Căutăm pentru cumpărare pământ arabi! 10--12 jugh. în județul Arad.

De vânzare un pian marcă engleză placă metal, stare foarte bună. Vizibil 8--12, fiecare zi, Alexandru, etaj II, Reg. Maria 19.

Absolvent Liceul Comercial nemobilizabil caut serviciu întreprindere comercială. Adresativă D. Gherase Sc. Normală Arad.

Vând loc de casa, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Vând loc de casă, în cartierul Grădiște. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Caut cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caut bucătăreasă perfectă la couă persoane. Adresa la ziar.

Măcelar taie porci la domiciliu. Imprumută și mașină de părjolit porci str. Cionea 18.

De vânzare 13 vaci cu lapte, tot acolo grajd de închiriat, Adresa la Reclama Arad, Eminescu 4.

Fabrica chimică modernă cu instalațiuni, cazan stabil, clădire cameră cu mașinăriile cele mai moderne în cald de fabrică, birou, aprovizionată cu culori pentru fabricarea oricăror articole chimice, din motiv familiar urgent de vânzare lei 2.000.000. În cartierul vilelor casă cu 6 camere și cu tot confortul 6.500.000 lei. Casă cu 1x3 camere, tot confortul și 1x1 în centru cu 3.500.000 lei. Mică-acasă particulă nouă cu 3 camere, cu tot confortul 1.300.000 lei. Casă particulară cu 2 cam. cu grădina mare, casă nouă în Pârnea cu 1.300.000 lei, Agentură vând, lui Albert Haasz, str. I. Petron No. 3. Tel. 22-21. Inreg. Cam. Com. 3037, 1942.

Doritor furnizat cu nuc în bună stare de vânzare, Piața Lucei nr. 17, ap. 7.

Caut alergător cinsit, solid, dela 14 ani. Firma Trăia, lângă Dacia.

S-a pierdut una mânășă din piele neagră Luni dimineața pe la orele 5, dela Primărie până la gara CFR. Găsitorul va primi o recompensă la Comandoria Davidovici Bul. Regina Maria 24.

Dormitoare, camera combinată, bucătărie în mare asortiment se primesc. Tâmplărie Căstner, Arad: Calea Bihorului 24.

Utilitatea clocitoarelor electrice

Se va părea curios cetitorului unei gaze-e, când printre a tele multe, poate găsi și un subiect cu titlu ca acesta. Dacă însă mergem cu gândul mai departe, ni se pare totuși foarte normal. Așa bunăoară, nu odată, gospodinele noastre se întorc din piață posomorâte și adesea chiar amărâte, pentrucă, voind să cumpere un pușor pentru a pregăti o mâncare mai bună — măcar în zile de sărbătoare, nu găsesc pui și dacă chiar îi găsesc, sunt foarte scumpe. De ce se întâmplă acest lucru? Fiindcă sunt foarte puține preocupățile care au crescutorii de pui, iar pușii pușini pe care-i au, caută să și-i valorifice, cerând pe ei prețuri fantastice, pe care, de cele mai multe ori, cu durere chiar, nu ai de unde-i da.

Există deci, acest rău, de care ții dat să te lovești adesea. Și-atunci dăm noi dovadă suficientă că ascultăm de cuvintele înțelepte ale celor chemați să ne conducă și care nesfătuiesc mereu să muncim și să producem cât mai mult posibil?

Trăim aceste timpuri când ni se impune mai mult ca ori când să muncim

toți, dela mic și până la mare. Sunt o mulțime de gospodine vrednice care și dacă ar vrea să muncească, nu știu pe ce cum să muncească, pentrucă nu știe să dea maximum de randament. Răul evidențiat mai sus și dorința ca randamentul muncii celor ce le place să muncească să fie cât mai mare, ne face să recomandăm cu plăcere, celor ce sunt interesați, să se ocupe cu creșterea pușilor dela care vor putea folosi pe lângă cea mai calitativă mâncare și pe cea mai copioasă: carnea de pui și ouăle care se pot pregăti în aștepta feluri. Nu e prea grea problema creșterii pușilor, cât mai ales aducerea lor la viață. Știința însă, care a progresat pe toate tărâmurile a dat o deslegare fericită și acestei probleme de ordin economic, ușurând mult munca bunelor gospodine prin punerea la îndemână a clocitoarelor electrice. Clocitoarele electrice se pot folosi, după cum de altfel numele însuși arată numai în satele unde este instalație electrică. Dar la sate, nu prea e nevoie, pentrucă aici, fiecare gospodină își face așta și are nevoie. Importanța lor deosebită e la orașe. Folosul lor? Fără îndoială, ne spus de mare. Căci pe lângă folosinta proprie, pușii și ouăle pot să și facă apariția mai mare pe piețele orașelor, cu prețuri mai reduse, chiar mult mai reduse și apoi, la fiecare trei săptămâni, gospodina harnică, poate avea o nouă serie de pui. În acest fel, cel care vrea să se ocupe cu creșterea pușilor, pe lângă că și face stieși venituri materiale, dar se dedă și pe frontul muncii pentru binele obștei.

I. V. Z.

Cinema ROYAL

Telefon: 18-33
STRADA ALECSANDRI 2
Difuzarea sonoră excelentă. Sala bine încălzită.

AZI: Filmul de mult așteptat!

Buze însângerate

Filmul care este superior filmelor americane Filmul marelor vedete ale ecranului svedez cu Tauno Palo și Bogina Linnenhaimo

Un film pe care nu-l veți uita niciodată Teato biletele de favoare și gratuite strict suspendate.
Repr. la orele 3, 5, 7 și 9 fix.

CINEMA CORSO

Telefon: 23-64
Garanția filmului de succes
Repr. la 3, 5, 7 și 9 fix.

Un film pentru părinți și copil. Pentru toți cei cari au fost copii.

„CUORE” INIMA DE COPIL

după nemuritoarea scriere a lui EDMONDO de AMICIS. Romanul celui mai duloase și mai curate iubiri de pe lume: MAMA.

Incepând cu ziua de azi se pot reține bilete.
Telefon 23-64

Căutăm reprezentanți comerciali pt. orașele principale din Ardeal și Banat
AGENTURA Gh. COMAN
Arad, Str. Eminescu 17. Tel. 26-97.

Cinema URANIA

Telefon: 12-32
Cinema de premieră. Proiecție ireproșabilă. Sala bine încălzită

AZI!
Un film de o montare grandioasă după romanul lui HONORE DE BALZAC

Amanta mascată

cu Lida Baarova, Gustav Nezval
Repr. 3, 5, 7, 9 fix.

Cinema „FORUM” Arad

Telefon 20-10 Reprezentații 3, 5, 7, 9 fix

Azi, o premieră excepțională. - Una din cele mai puternice și impresionante opere pe care le-a creat cinematografia mondială

SINGURATATE

cu: Karola Hohn - Ruby, D'alma -
Andrea Checchi - Antonio, Centa

CALEIDOSCOP

FARMACII DE SERVICIU
5 FEBRUARIE 1944

Dancu, Piața Mihai Viteazul 13, Telefon: 19-75.

Strelievsky, Calea Banatului 1. Tel. 17-67

Munuliana, Calea Aurel Vlaicu 59. Serviciul permanent

CINEMATOGRAFE
5 FEBRUARIE 1944

FORUM: Singurătate.

CORSO: Cuore.

URANIA: Amante mascată.

ROYAL: Buze însângerate.

ARO: Faruri în ceață.

TEATRU

Duminică 6 Februarie, în matineu și seara, vor avea loc reprezentațiile Teatrului Comedia din București, cu marele succes reprezentat de peste 200 ori cu săli pline, comedia „TOPAZE” de Marcel Pagnol. În rolurile principale apar: Vasiliu Birlic, regele râsului, Doamna Puia Ionescu și Ion Talianu. Din distribuția numeroasă relevăm numele d-nor și d-nilor: Angela Mațeașescu, Ana Bălăban, Coty Hooring, George Voiculescu, Stefan Bocu, Ilie Frimu, Ion Petrovici, etc. Montarea din capitală. Regia, d. Sică Alexandrescu. Bilete la Agenția Teatrală Iieș, telef. 22-55.

Informațiuni

— L-A SEMNAT PE FIUL SAU. — Gheorghe Baba din Chișineu-Criș a fost condamnat la o lună închisoare, pentru că a falsificat, o poliță, în valoare de 15.790 lei, semnând pe fiul său pe care a predat-o comercianțului Ludovic Paller din aceeași comună.

— EXAMENE DE CALIFICARE LA CAMERA DE MUNCA. În cursul unei Februrie, la camera de muncă din localitate se vor ține examene de calificare pentru obținerea cărților de lucruători și meșteri.

— CONDAMNAREA UNEI EX-CROACE. — Maria Maestru, a fost condamnată la nouă luni închisoare, pentru săvârșirea unei serii de exorocherii, în cursul cărora a păgubit, pe cei înșelați, cu peste 10.000 lei.

— SERBARE CULTURALĂ. — După părăsirea din Pecica al „Astrei” în colaborare cu „Școala de Duminică” a organizat, Duminică trecută o frumoasă serbătoare culturală în aceeași comunitate. Programul, compus din recitări, cântece și o piesă, a fost etecuat de elevii școlii primare. În cadrul programului a conferențiat pâr. Nic. Ardelean despre: „Războiul nostru sfânt”.

— SERVITOR NECINSTIT. — Înainte cu câteva zile Teodor Macavei originar din Bocsig, s'a prezentat la Rozalia Mezei din cartierul Gaiu, cerându-i să se angajeze ca servitor deoarece nu are din ce trăi. Rozalia Mezei l-a angajat deși mai avea o servitoare. Luni după amiază, Rozalia Mezei având prebuși în oraș, a plecat și a lăsat acasă pe cel de servitor. După plecarea ei, Teodor Macavei s'a apucat și a legat servitoarea burduf, apoi a ieșit locuința stăpâne sale, furând diferite haine în valoare de 17.500 lei, apoi a dispărut. Când Rozalia Mezei s'a înapoiat acasă, a găsit servitoarea legată. După ce a deslegat-o servitoarea i-a povestit cele de mai sus. Cazul a fost reclamat poliției.

ULTIMA ORA

Pe frontul de Răsărit rușii au eşalonat ofensiva în toate focarele ofensivei de iarnă

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Fuchrerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică: În timp ce trupele noastre au respins la Nicopol atacurile locale ale sovieticilor, ele se află în lupte grele la sud de Dniepropetrovsk cu formațiuni blindate inamice, care sunt în înaintare.

În sectorul de luptă dintre Kirovograd și Bielaja-Terkov, o grupă de atac sovietică a fost oprită prin contraatacuri puternice date de trupele germane. S'au dat lupte grele, care mai continuă și acum încă.

În regiunea dela sud de mlaștinile Pripet, repetatele atacuri sovietice date în direcția Sapeivka au fost zdrobite. Ceva mai spre nord-vest au fost evacuate, după lupte crâncene de apărare, localitățile Rovno și Luzk.

Între Pripet și Berezina, precum și în sectorul dela nord-vest de Vitebsk, unde sovieticii și-au reluat atacurile lor, trupele noastre au dobândit, după lupte schimbătoare, un deplin succes de apărare.

Între lacul Ilmen și golful finic, diviziile germane se află și acum în lupte grele de apărare. Mai cu seamă la vest de Novgorod, unde, cu prilejul unui contraatac, au fost nimicite 22 de tancuri inamice și la est de Narva, sovieticii continuă atacurile lor cu forțe puternice.

În Italia de Sud, inamicul a dat ieri mai multe atacuri locale împotriva frontului nordic în care inamicul a obținut mici succese.

Prin contraatacuri concentrice, succesele atacului inamic din cursul zilei de ieri au fost zădărnice.

Pe frontul sudic se dau lupte crâncene pentru masivul muntos dela Cassino. Dealurile strategice au rămas în mâinile germanilor. Pierderile sunt foarte mari de ambele părți.

În celelalte sectoare, ziua de ieri a trecut în liniște.

Câteva avioane inamice de hărțuială au aruncat bombe asupra Germaniei de nord-vest.

O dezbateră asupra situației războiului

Londra, 4. Ep.) — Ministrul de externe britanic Eden a declarat Joi în Camera comunelor că dezbateră asupra situației războiului anunțată de multă vreme va avea loc în cuând. D. Eden a adăugat că el nu este în situația de a da un termen precis, dar ea va avea loc imediat ce premierul Winston Churchill va găsi „momentul internațional” de propice.

Un tren cu prizonieri anglo-americiani atașat de aviația americană

Berlin, 4. (Rador.) — Știri complimentare au sosit asupra catastrofei suferite de un tren plin cu prizonieri de război anglo-americani care a fost atacat de bombardiere americane în ziua de 28 Ianuarie.

Astfel după știrile primite de biroul internațional de informații cel puțin 500 prizonieri de război americani și chiar britanici au fost uciși.

Numău al atât de mare de morți este explicabil de faptul că 18 vagoane ale acestui tren, pline toate cu răniți, s'au prăbușit într-o prăpăție.

Bombarele aruncate de cele 30 de bom-

bardiere americane erau destinate să lovească un pod, dar au căzut alături.

Măsurile de salvare luate imediat de autoritățile militare germane au fost mult îngreunate deoarece americani

Pe întreg frontul de Răsărit rușii încearcă o nouă ofensivă

Berlin, 4. — După regruparea și reimprespătarea trupelor greu încercate în ultimele lupte, boșevicii au reluat ofensiva în toate focarele ofensivei de iarnă. Încercarea inamicului de a lega frontul german dela Zaporoje a eşuat cu pierderea a 10 tancuri. În urma acestui fapt sovieticii au întreprins dinspre nord un atac. Cu toate că grenașierii germani au opus o rezistență îndârjită au fost nevoiți să se retragă față de puternica presiune a inamicului. Contraatacurile germane au pricinuit sovieticilor pierderi

Două avioane aliate s'au ciocnit în aer

Amsterdam, 4 (Rador). — Corespondentul agenției DNE transmite:

După o informație din Washington a serviciului britanic de informații, binecunoscutul zărișt american Raymond

aruncaseră un mare număr de bombe cu întârziere care își făceau efectul.

Dintre germanii care făceau paza convoiului, nu trei ci șapte au fost răniți ușor.

sângeroase.

Între Novgorod și Belaja Zerkov inamicul a pierdut în luptele din ultimele 10 zile 302 care de luptă. În sectorul Novgorod—Volnsk inamicul înaintază spre Rovno. Unitățile mixte ale inamicului cari mai pe urmă au încercat în zadar să cucerească în nod de cale ferată dela sud-vest de Rovno au fost oprite pe Styr unde s'au conștit noi poziții. Inamicul care a pătruns în Luzk cu unități de cavalerie a fost deasemenea oprit prin distrugerea a podurilor.

Clapar și-a găsit moartea într'un accident de avion întâmplat deasupra insulelor Marshall.

Cu acest prilej ministerul nordamerican al marinei, adaugă informația în

chestiune, a dat publicității următorul comunicat:

„Amiralul Nimitz comandantul suprem al flotei din Pacific a înaintat un raport în care se declară că în avionul în care fusese loc Raymond Clapar pentru face un reportaj în legătură cu invadarea insulelor Marshall, s'a ciocnit cu un alt avion.

Clapar se afla în avionul unui șef de escadrilă. Cele două avioane s'au prăbușit într'o lagună. Toți membrii echipajelor și-au găsit moartea.

În Anatoția s'au năruit 4000 clădiri

ISTAMBUL, 4 (Rador) — Corespondentul agenției DNE comunică:

După o informație din regiunea sinistru din Anatoția de nord-est unde a avut loc cutremurul de pământ, au fost scoși de sub ruine 630 morți și 720 răniți. Peste 4000 clădiri s'au năruit din cauza cutremurului. Pe de altă parte în regiunea sinistru s'au declarat incendii și mai multe linii ferate au fost avariate.

O scrisoare a dlui Churchill lipsită de tact

STOCKHOLM, 4 (Rador) Corespondentul agenției DNE transmite o scrisoare adresată de d. Churchill candidațului guvernamental cu prilejul alegerilor parțiale dela Brighton a provocat numai cea mai mare senzație în Anglia dar și critică înverșunată împotriva dlui Churchill însuși.

Scrișoarea este caracterizată drept totală lipsă de tact și drept un ultraj.

Chiar și cercurile conservatoare simt în urma acestei scrisori a dlui Churchill întrucăva stingherite.

Viscolul împiedică salvarea victimelor cutremurului din Turcia

Istanbul, 4 (Rador). — Corespondentul agenției DNE transmite:

După cum s'a amintat, Turcia a fost bântuită de un greu cutremur de pământ.

După cum constată observatorul meteorologic din Istanbul, în Anatoția s'au înregistrat în total 22 diferite mișcări seismice violente.

Legăturile telefonice distruse continuă să împiedice transmiterea unor știri precise.

Se crede, că mai multe sute de persoane și-au găsit moartea.

Provincia Kastamonu din Nord-vestul Anatoției a suferit pagube mari. Orașul Cerkez a fost complet distrus. Patru cincimi din casele de locuit ale orașului Gerede, situat la Vest de Cerkez, s'au năruit. Lucrările de salvare a celor prinși sub ruine sunt îngreunate de viscol, ba chiar în parte complet împiedecate.

Unul din partidele cari duc războiul știe precis pentru ce luptă

Un semnificativ articol al D-ului Dr. Goebbels

BERLIN, 4 (DNE). — „Liberi de orice teamă” scrie ministrul Reichului dr. Goebbels într'un articol al său din ultimul număr al săptămânalului „Das Reich”. În primul rând el stabilește faptul că istoria prezintă o întreagă serie de exemple că războaiele se desfășoară cu totul altfel decât după cum se crede. Acest lucru este în legătură cu faptul că observatorul pentru bazarea convingerii sale izează de cifre nelăsând să ajungă valorile spirituale imponderabile. Acestea însă, spune ministrul Reichului lipsesc în ceasurile critice. După cum relevă mai departe dr. Goebbels un rol subordonat joacă în prognosticurile observatorilor faptul intrinsec ca una din partide cari duc războiul știe precis pentru ce luptă în timp ce cealaltă are un obiectiv neprecis. Acest fapt însă are drept consecință concluzii eronate. Când de des s'a prevestit din partea inamicului în ultimii patru ani prăbușirea politică și militară a Reichului și cât de departe este azi Reichul de această prăbușire. Acest lucru se datorește serie dr. Goebbels, faptului că în ceasurile critice se introduce noi forțe, pe cari inami-

cul nu le-a crezut și astfel nici nu a conștit pe e.e. Comunitatea de obiective dintre partenerii unei coaliții cari duc războiul nu poate fi suplinită prin tancuri și avioane. Acest lucru s'a dovedit în cursul acestui războiu. Tabăra inamicului prezintă azi o formă de combinații politice și militare. Fiecare din puterile cari luptă împotriva Reichului în mod natural dorește victoria, însă nu felul victoriei pe care o urmărește partenerul. Deja întrebarea ce să se înceapă cu victoria care s'a obținut în realitate, sparge tabăra puterilor inamice în părțile ei componente. Inamicii Germaniei în complex lor prezintă o putere importantă însă o mare parte se sustrage, după cum scrie ministrul Reichului în această privință, aceasta este o paralizare a forței inamicului ce rezultă din logica faptului fără nici o intervenție a noastră. Timpul lucrează pentru cauza noastră. Cu cât mai mult durează războiul cu atât mai mult trebuie să ne dea nouă dreptate. Puterile taberei adverse sunt în permanență siliti să-și modifice tezele de războiu proclamate ca definitive pentru a le putea face proprii situa-

ției. Cine mai vorbește azi de exemplu de Charta Atlantică, care la propria marea ei a fost decretată ca principiu de bază a conviețuirii popoarelor pentru secolul viitor. Conflicțul de frontieră sovieto-polon a transformat-o într' simplă bucată de hârtie.

Ministrul Reichului a caracterizat apoi moralul de războiu din Germania, din ultimele zile ca „un preambul al mării”. Teroarea aeriană a inamicului nu numai că nu a dat rezultatele dorite de inamic, prăbușirea atitudinii poporului german e chiar contrariul. Dacă de inamicul a plănit să dea o lovitură moralului de războiu a poporului german fapt ce rezultă din mărturiile proprii atunc această lovitură a eşuat complet. Același lucru poate interveni și în cazul când inamicul nu atinge obiectivul dorit prin invazia plănuită. El așa este încât să duce la țintă și atunci se obține rezultatul sperat sau eșuează și atunci are ca rezultat o intervenție totală a inamicului războiului. Vai de acel guvern care a legat o astfel de întreprindere cu soarta țării proprii. În astfel de ceasuri dramatice depinde adeseori soarta unei țări de hotărârile rapide ale ei. Dacă se învață, națiunea este salvată. Se trece cu vederea atunci ea este pierdută.

Noi ne simțim în acest războiu liberi de orice teamă. Poporul german este gata să dea totul ce-i cere scarta pentru existența lui. El merită pentru această o mare compensență ce nu poate fi decât victoria. O națiune se ridică numai prin puterile proprii și cade din vina proprie. Victoria o va obține acela, care este demn de ea.

Grave tulburări în Marocul francez

Adana, 4. (Rador.) — Corespondentul agenției DNE transmite:

Posul de radio din Orientul apropiat anunță că în diferite regiuni din Maroc s'au produs turburări.

Manifestații studentești au avut loc în urma unor razii la Rabat și în alte orașe din Maroc.

Turburările s'au produs în urma ares-

tării unui profesor. La Rabat 12 persoane au fost omorâte, iar la Fez cinc, printre cari și trei polițiști francezi.

La Fez, trupele au tras asupra mulțimii cu mitralierele.

Turburări sângeroase s'ar fi produs și la Casablanca și la Marakech în urma unor manifestații studentești.

—0—